

FOR DEG SOM ELSKER LITTERATUR

HVERDAGSNETT-

M A G A S I N E T

Nummer 5/2025 – NOVEMBER/DESEMBER

Jeg har besøkt
FORLAGSSENTRALEN

Jon Ewo:

*Er aktuell med sin
bok nummer 155*

Tore Knutsen:

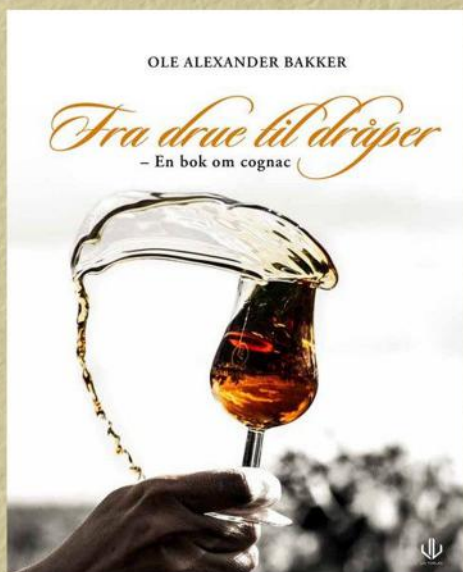
*Byttet ut rus og
kriminalitet med
fotball*

ESPEN SKJERVEN:

**Om den nye boka "Ingenting å skjule",
og hårsykdommen han har levd med siden han var barn.**

Høstens bøker fra

Tanker i en mørkere årstid

Livet gir og livet tar, og noen ganger gjør det begge deler på én og samme tid. Mens jeg satt og jobbet med denne utgaven, pakket kofferten og gledet meg til noen rolige dager på Tenerife, visste jeg lite om at reisen skulle få en helt annen ramme. Kort tid etter at flyet landet, kom beskjeden: Faren min hadde gått bort. Han var heldig å bli 92 år, og var forholdsvis frisk. Det føles fint å tenke på at han sovnet stille, men sorgen kommer likevel i bølger. Derfor er denne utgaven dedikert til ham.

Samtidig minner slike øyeblikk oss om hva som virkelig betyr noe: Menneskene vi møter, historiene vi bærer, og fellesskapet vi skaper. Og nettopp det finner du mye av i denne utgaven. Forfattere som deler sårbarhet og styrke, mennesker som reiser seg igjen etter motgang, og bransjefolk som bygger litteraturen videre – hver på sin måte.

Jeg har besøkt Cappelen Damm i deres nye lokaler, vært hos Forlagssentralen og fulgt reisen en bok tar før den havner i postkassa di. Jeg har snakket med forfattere som har opplevd livskriser, lest en humorfylt julebok og andre bøker innenfor krimsjangeren.

Det nærmer seg jul, og da får du en artikkel med gode anbefalinger til juleakevitten. Du får også et glimt av noen julehefter og anbefaling av en julekalender. Og ikke glem å sende inn ditt forslag til hvem du mener fortjener å vinne prisen "Messingkniven", mer om det inne i magasinet.

Når dagene blir kortere og kulda snikende, håper jeg dette magasinet kan gi både varme og inspirasjon. Ta vare på hverandre, les noe fint, og la høytiden få lande i eget tempo.

Ønsker deg en god førjulstid og en fredelig julefeiring.

Anne Lise Johannessen

<https://hverdagsnett.no/>

FØLG OSS PÅ FACEBOOK:

<https://www.facebook.com/groups/457035166256040>

<https://www.facebook.com/Hverdagsnettmagasinet>

MELD DEG PÅ NYHETSBREV:

<https://www.hverdagsnett.no>

TikTok: @hverdagsnett

FØLG OSS PÅ INSTAGRAM:

Hverdagsnett | Anne Lise Johannessen
Bokanmelder, journalist og redaktør på eget nettsted, og magasin. Fokus på bøker, men også mye «hverdagslig».

Forsidebilde:

Espen Skjerven, Jon Ewo og Tore Knutsen. Fotokreditt er nevnt i de enkelte artiklene.

Dersom ikke annet er nevnt, er illustrasjoner brukt i magasinet kjøpt fra nettsidene Creative Fabrica og Dreamstime.

HVERDAGSNETT- MAGASINET

Hverdagsnettmagasinet er et non-profit, og uavhengig digitalt magasin, som er underlagt nettsiden min, Hverdagsnett.

Formålet er å fremme litteratur, men magasinet inneholder også andre varierte hverdagslige temaer.

Magasinet lages, og utgis av meg alene:

Anne Lise Johannessen
Hystadveien 90
3212 Sandefjord
Mob: 971 47 582
magasin@hverdagsnett.no

Forfattere og forlag sender ut frie lese-eksemplarer av bøker. Magasinetts anmeldere står fritt til å velge hvilke bøker de vil lese og omtale, og hva de vil skrive. Ingen får betalt, hverken av meg, forfatter eller forlag.

Det hender at jeg mottar testversjoner av produkter og spill, samt rabatter på arrangementer uten at det påvirker mine vurderinger.

Lesernes beste skal være i fokus!

Se alle tidligere utgivelser her:
<https://hverdagsnettmagasinet.no>

STØTT MAGASINET

Har du mulighet til å være investor, så ta kontakt.

Hvis du som leser liker magasinet, og ønsker at det skal bestå, oppfordres du til å vippse kr 200,- (eller valgfritt beløp) i støtte. Vipps til 971 47 582, og merk bidraget med støtte.

Innhold NOVEMBER 2025

REPORTASJER OG INTERVJUER

06

VI MÅ TØRRE Å SNAKKE OM DET...

Forfatter Espen Skjerven om sin nye boka, og hårtapet i ung alder.

12

JEG ANGRER INTET

Jon Ewo om skrivelyst, språkglede og samfunnets snikstruping av demokratiet

22

FRA RUS OG KRIMINALITET – TIL FELLES- SKAP OG FOTBALL

Tore Knutsen byttet ut rusen med fotball

30

KLEIVELAND GARD – FJORDENS PERLE PÅ OSTERØY

35

ÅRETS JULEKALENDER

38

FANT SITT PARADIS MELLOM FJELLENE – OG I ORDENE

Jeg har tatt en prat med forfatter Jenny Ødven Snildal

43

SEND DITT FORSLAG FOR MESSINGKNIVEN

44

FRA TASTETRYKK TIL POSTKASSE

Forlagssentralen har 20 000 titler på lager. Les om bokas reise på vei til din postkasse.

47

CAPPELEN DAMM HAR FLYTTA

Forlaget har bytta ut utsikten i Akersgata. Nå finner du dem i flotte lokaler i Stortingsgata.

48

IKKE SI DET

Tove Andersson har anmeldt boka "Kismat"

50

FRA OLJEBRANSJEN TIL BOKBRANSJEN

Paul Bergquist debuterte med krimboka "Floke"

55

JULEHEFTENE ER KOMMET TIL BUTIKKENE

FASTE SPALTER

- 10** BOKTIPSET
- 16** TERNINGKASTET
- 18** JON EWOS RUSLERIER
- 21** EILEENS BARNEBØKER
- 24** TANGENS NORSKE KRIMHJØRNE
- 26** VINSPALTEN Akevitt
- 29** HILDES BOKHYLLE
- 34** INGER SOFIES BOKANBEFALINGER
- 36** BOKPRAT med Ingar Johansrud
- 56** BOKINSPIRATORENS SPALTE
- 58** BOKTIPS FRA KRIMDRONNINGA

©Hverdagsnett

Innholdet må **ikke** gjenbrukes uten skriftlig tillatelse fra meg. For å dele artikkel, lag et utsnitt, og/eller legg inn link til publisasjon/artikkel.

Jeg tar intet ansvar for eventuelle feil i innsendte artikler, og annet innhold.

– Vi må tørre å snakke om sårbare ting

Når en elev dukker opp med parykk, vekkes minner Oscar har forsøkt å glemme. I romanen "Ingenting å skjule" går Espen Skjerven tett på sitt eget liv.

Av: Anne Lise Johannessen | FOTO: Kjetil Birkedal Pedersen

Romanen "Ingenting å skjule" handler om Oscar, en femti år gammel lærer som rett før påskeferien blir bedt om å snakke med en elev som har fått parykk. Forespørselen vekker gamle minner. Oscar har nemlig selv gått med parykk som barn, noe han aldri har fortalt kollegaene. Han mistet håret da han var sju år, og i ferien kommer han over en artikkel om en ny, lovende medisin mot hårtap, en behandling staten ikke vil støtte økonomisk. Alt dette rører noe i ham, og han kjenner et behov for å sette ord på følelsene sine.

– Oscar er en fiktiv karakter, men mye i romanen er inspirert av egne erfaringer, forteller Espen Skjerven.

– Det var rart å skrive så tett på eget liv i starten, men da jeg fant

fortellerstemmen, ble det både fint og interessant. Jeg har levd med hårsykdommen nesten hele livet. Jeg tror jeg klarer å skrive emosjonelt om det, og samtidig bevare en nødvendig distanse til stoffet. Det hjalp å ha god redaksjonell støtte underveis.

Mellom virkelighet og fiksjon

Hvorfor valgte han å skrive skjønnlitterært om et så personlig tema, i stedet for som en selvbiografi?

– Det korte svaret er at boken handler om mer enn meg, sier forfatteren.

– Hukommelsen min fra barndomsårene er heller ikke så god at jeg kunne skrevet alt selvbiografisk. Jeg har brukt fiktive karakterer med et tydelig formål for historien, og

laget nyttige scener som ikke er selvopplevd, men med inspirasjon fra eget følelsesliv.

Boka handler mye om identitet og annerledeshet, og på et dypere plan om å akseptere den man er.

– Hvis ingen deler erfaringer og følelser, blir vi ikke klokere som samfunn. Vi er skapt for å leve sammen, ikke for å bryte hverandre ned, sier han.

Å miste håret – og seg selv

Han mistet håret da han var sju år gammel.

– Det hendte jeg fikk stygge kommentarer om parykken, men jeg var ikke et typisk mobbeoffer fordi jeg sto opp mot dem. Jeg var heldig som hadde mange gode venner. Utad virket jeg kanskje

selvsikker, men selvbildet mitt var ikke spesielt godt i barndoms- og ungdomsårene. Jeg kompenserte ved å være flink på andre arenaer.

Skjerven gikk selv med parykk i ti år.

– Parykken var viktig i starten fordi jeg mistet håret så tidlig. Men etter hvert ble den et problem. Kvaliteten var dårlig. Alle visste at jeg gikk med parykk, men jeg prøvde å skjule sykdommen så godt jeg kunne. Dette er noe av det såreste i min historie, og det er

naturligvis viet stor plass i boka gjennom Oscar som ung og voksen.

Hvorfor er det så vanskelig å snakke om hårtap?

– Det handler om hvorvidt man er komfortabel med sin nye identitet, sier forfatteren.

– Om man er trygg på seg selv, innerst inne. Det er lett å tro at andre tenker du har kreft og snakker bak ryggen din.

Å skrive seg fri

Oscar har knapt delt følelsene sine med noen. Hvordan har det vært for forfatteren selv å åpne opp?

– Skummelt, men nødvendig.

Det går ikke an å gi ut "Ingenting å skjule" uten å fortelle om eget liv.

Det valget tok jeg da jeg startet på boken. Hvis prosjektet skulle ha hensikt, måtte jeg være ærlig.

Han er kjent som krimforfatter, men denne gangen var det en annen skrivestemme som krevde plass.

– Krimbøkene mine er skrevet i tredjeperson og fortidsform. "Ingenting å skjule" er skrevet i jeg-person. Rammefortellingen, Oscar som 50-åring, er skrevet i presens, mens oppvekstkapitlene er i fortid. Det føles nærere, og det var viktig for akkurat denne historien.

– Det mest utfordrende var å finne fortellerstemmen og skrivestilen, fortsetter han.

– Jeg var lenge usikker på om boken skulle være for voksne eller for ungdom. Alt falt på plass da jeg lot Oscar fortelle historien som voksen. Da måtte jeg også grave dypere.

Boka kommer ut i oktober og lanseres på Litteraturhuset i november.

Hva håper han leserne sitter igjen med?

– Folk opplever kriser og motgang forskjellig. Jeg håper historien blir en tankevekker, og at jeg har bidratt til å sette ord på vanskelige følelser.

Han har hatt kontakt med flere som har lignende erfaringer.

– Jeg har snakket med et par personer med alopecia, men jeg hadde det meste av stoffet i hodet. To foreldre som har en

datter med alopecia, har lest manusutkast. Det har styrket meg i troen på at historien bør fortelles.

Forfatteren er også tingrettsdommer, en verden som gir unikt innsyn i menneskers liv.

– Jeg får absolutt inspirasjon fra dommeryrket. Det gjelder ikke bare krimbøkene, men også "Ingenting å skjule". Faren til Oscar er en karakter jeg møter innimellom i rettsalen. Ellers handler mye av dommeryrket om å lytte til andres historier. Det er få steder man møter så mange skjebner i konflikt og krise.

– Litteraturen får stadig en viktigere plass i livet mitt, fortsetter han.

– Jeg trives med å skrive, lese og formidle historier om mennesker og samfunn. Det gir meg flere perspektiver på alle plan.

Et håp om raushet

Når han ser tilbake på den lille gutten som mistet håret som sjuåring, sier han stille:

– Jeg vet du har det veldig vanskelig nå, men jeg kan love deg at alt blir bra.

Om "Ingenting å skjule" markerer et vendepunkt i forfatterskapet, vil tiden vise.

– Jeg forskutterer aldri bøker, men jeg utelukker ikke å skrive mer skjønnlitterært. Den neste boka blir trolig den femte kimboka om Tom Grayston, i god klassisk stil.

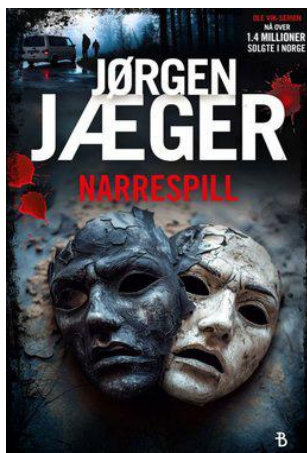
Til slutt håper han at "Ingenting å skjule" kan bidra til noe større:

– Jeg håper boken blir et lite bidrag til et rausere samfunn. Vi må bekjempe mobbing, utenforskap, konflikter, jante-loven og polarisering. Jeg ønsker mer toleranse og større rom for hverandres forskjeller. Et godt sted å starte, er med deg selv. Har du det godt med deg selv, er det lettere å hente overskudd til å være et godt medmenneske.

BOKtipset:

Jørgen Jæger: "NARRESPILL"

Boka er utgitt i 2023 hos
Bonnier

En kvinne oppdager et lik på bakken i Fjellberg-havn. Forviklingene oppstår da politiet kommer, og liket er borte. Ole Vik dras inn en sak med diplomater fra Eritrea, og saken kommer tett på ham, siden hans egen adoptivdatter, Valentina, kommer derfra. Hun er villig til å gå langt for å finne lillesøsteren som forsvant da hun selv flyktet til Norge. Prisen er høy, og Ole og kollegaene får en krevende etterforskning.

Endelig mer Ole Vik

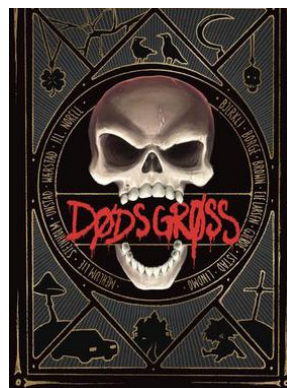
Dramaturgien bygger på flere parallelle tråder som gradvis flettes sammen i et klassisk krimforløp preget av falske spor, økende spenning og et avslørende klimaks der bedrag og sannhet kolliderer. Det er få dødpunkter, og forfatteren skriver som vanlig godt og flytende.

Ole Vik er en folkelig og likanes kar. Jeg koser meg alltid masse når jeg leser disse bøkene, men jeg må innrømme at jeg savner Marte, den varme og kloke kollegaen som ble kona hans.

Plottet er smart og originalt, og både historien og løsningen er satt fint sammen.

Jæger leverer igjen en velskrevet, spennende og troverdig krim fra Fjellberghavn. Jeg gleder meg allerede til neste møte med Ole Vik.

Diverse forfattere: "DØDSGRØSS"

Boka er utgitt i 2025
hos Figenschou

Dette er en novellesamling med grøssere for ungdom, og jeg elsker den. Her finner du både kjente forfattere, og noen som kanskje ikke er så kjente.

De som er med er:

Aleksander Kirkwood Brown, Alexander Istad, Arne Lindmo, Birgitte Wærstad, Elin Viktoria Unstad, Frode Eie Larsen, Hanne Gjerde, Kristian Mehlum Lie, Monika Steinholm, Myriam H. Bjerkli og Nina Borge.

Boka er illustrert av Martin Norell.

Novellene er godt skrevet, de er letteste og selvsagt spennende. Her har du flere timer med artig lesestoff foran deg.

Jeg synes innimellom det er fint med korte noveller som en variasjon til hele bøker. Du kan da lese én novelle om gangen, perfekt når man ikke har tid eller tålmodighet til en lang roman. Noveller er raske å lese. Du kan lese den i løpet av en kaffepause, på toget eller før leggetid, og du får hele historien uten å måtte huske lange plott.

Alle novellene i boka står på egne ben, og selv om alle er grøssere, så er temaene varierte.

Les boka, og se om du får noen nye forfattere blant favorittene dine.

Bokanmeldelsene er skrevet av Anne Lise Johannessen. Les flere tips her: www.hverdagsnett.no

BOKtipset:

Jørn Lier Horst: "DEN SISTE SAKEN"

Boka er utgitt i 2025
hos Bonnier

Tittelen på boka "Den siste saken" har fått leserne til å bli både redde og fortvilte. Gir tittelen et hint om at dette er den siste boka om William Wisting? For å få svar, må du lese boka.

Erik Kaplin har sonet 18 år for drap. I cella hans henger en dødsliste over dem som sørget for å få ham dømt. Flere er allerede strøket ut, da de er døde. Wisting står øverst på listen.

Line er bortreist for å jobbe med en podkastsak, og Amalie er hos Wisting. Dermed har han begrensede muligheter til å jobbe. Da hans gamle sjef dør, dras Wisting stadig lenger inn i saken.

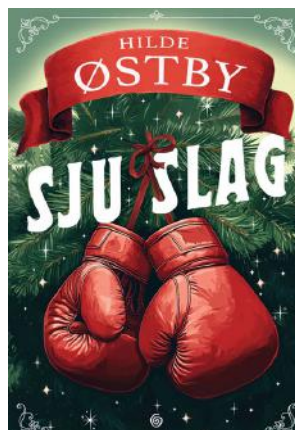
Nok en spennende Wisting-krim

Bøkene til Jørn Lier Horst er blant de mest populære krimseriene i Norge. I tillegg er serien utgitt i over 40 land, og flere av bøkene har blitt til TV-serie. "Den siste saken", gikk selvsagt rett til topps på bestselgerlista.

Som jeg har sagt før: Han skriver godt. Persongalleriet er solid og troverdig gjennomarbeidet. Spenningen bygges opp på en effektiv og uanstrengt måte, så det er vanskelig å rive seg løs fra boka.

For meg er dette nok et bevis på at Horst fremdeles har full kontroll på både tempo, karakterutvikling og krimplott. "Den siste saken" står støtt i rekken av gode Wisting-bøker, og jeg sitter igjen med den samme gode følelsen: Dette er kvalitetskrim som treffer.

Hilde Østby: "SJU SLAG"

Boka er utgitt i 2025 hos
Kagge

Det var stor kontrast da jeg leste denne boka i oktober, mens jeg lå på stranda på Tenerife. 27 i lufta, 24 i vannet og i hånda hadde jeg likevel en julebok. Heldigvis var det ingen overdose av jul, og jeg koste meg veldig med boka.

Historien er om Stella, som er skilt og jobber på en barneskole. Hun bor i en liten leilighet på Stovner i Oslo. Det nærmer seg jul, og ett år siden mannen stakk fra henne til en yngre kvinne. Men nå har denne kjæresten dumpet eksmannen.

Deres felles datter, Julia, skal reise til Tenerife (!) med faren denne jula. Stella er ganske nedstemt, for hun kunne selv tenkt seg å være sammen med dateren til jul.

En kveld drikker hun seg full på eksens årgangsvin, og dagen etter oppdager hun at hun har meldt seg inn i Stovner bokseklubb. Fra nå av blir dagene helt annerledes. Hun blir dessuten godt kjent med boksetreneren.

Humor i bøttevis

Dette var gøy. Jeg lo høyt flere ganger, samtidig som det er et sårt bakteppe i romanen. En frisk og fin bok, som er enkel å komme gjennom.

Unn deg en liten pause i julestria med denne.

Bokanmeldelsene er skrevet av Anne Lise Johannessen. Les flere tips her: www.hverdagsnett.no

"Jeg angrrer intet"

– Jon Ewo om skrivelyst, språkglede og samfunnets
snikstøping av demokratiet

TEKST: Anne Lise Johannessen | FOTO: P

Jon Ewo beskriver seg som en skalla fyr med «en bråtmasse bøker». Han har vunnet priser, gledet unge lesere med Otto Monster og Marg & Bein, og skriver nå om et samfunn der demokratiet sakte strupes – fortsatt med samme lekenhet som alltid.

– *Fantasien er som en brønn. Når du har tappet en brønn tom, må den fylles igjen.* “

Jeg møtte Jon Ewo til lunsj på Bristol en torsdag i september. Da fikk jeg spurt ham flere spørsmål om forfatterskapet hans.

Hvordan ville du selv presentert deg for en leser som aldri har hørt om Jon Ewo før?

– Jon Ewo er en skalla fyr som har utgitt en bråtmasse bøker. Han har ikke selv lest dem, men har hørt at opptil flere av dem skal være gode. Det må i alle fall være en grunn til at han har vunnet de fleste norske litterære priser og er oversatt til 9 språk. Han har gledet en mengde barn med bøkene om Otto Monster og skremt en haug med mellomtrinns-elever med grøsserne fra Marg & Bein-serien.

Du har skrevet mange bøker. Hvor mange har det blitt totalt?

– Det er visst 155 med den nyeste voksenromanen min som heter «Sorg er en slu jævel».

Hva gjorde at du bestemte deg for å bli forfatter?

– Jeg elsket historier og begynte tidlig å lese lengre bøker. Pluss jeg snart også pløyde meg gjennom min første bok på engelsk. Og jeg tenkte at dette er noe jeg også vil drive med. Dette å bygge litterære byggverk, enten det er et lite lettlest skur, eller en diger fantasifull katedral.

Er du en forfatter som planlegger alt på forhånd, eller skriver du deg fram til historien underveis?

– Som ung forfatter planla jeg til minste detalj hva som skulle være med i boka. Mine synopsis var like omfattende som planene for invasjonen i Normandie på D-Dagen. Men så lærte jeg av studentene mine at det gikk fint an å bare ha en ide om hva boka skulle handle om og en åpningsscene. Og at resten gikk på magefølelse. Så nå har jeg ikke mye på blokka før jeg starter å skrive.

Du har variert sjanger. Hva driver deg til å stadig utforske nye sjangre?

– Fantasien er som en brønn. Når du har tappet én brønn tom, må den fylles igjen. Det skjer når jeg starter å skrive noe helt annet. Variasjon er viktig for meg.

Hvordan har responsen fra unge lesere påvirket måten du skriver på?

– Jeg har ikke tatt det så mye på pulsen. Jeg har skrevet ting som jeg selv syntes var spennende, fascinerende eller morsomt. Og har bare observert at jeg har en barnlighet, ikke barnslighet!, i meg som gjør at jeg er et lekende menneske som er på bølgelengde med unge lesere.

Hvordan ser du på ungdomslitteratur i dag – er den blitt friere, eller mer forsiktig?

– Den har nok blitt mer litterær. Det er en profesjonalisering som har foregått og som

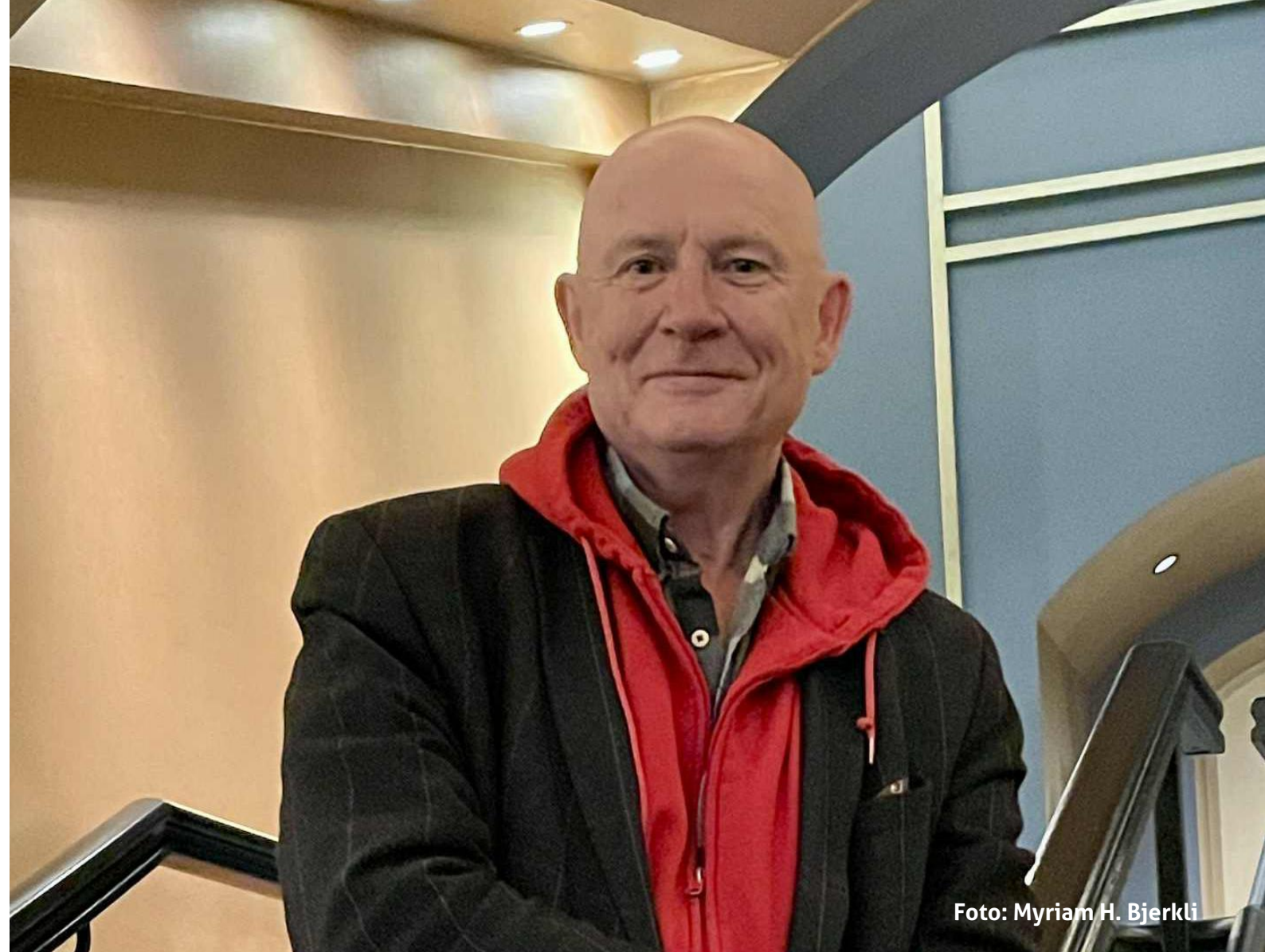

Foto: Myriam H. Bjerkli

» jeg også var med å framelske hos studentene mine. Samtidig som det også finnes mange bøker som spiller på humor. Og vi mennesker trenger både å le, tenke og gråte. Jeg synes ungdomslitteraturen har utviklet seg i en spennende retning.

Hvilke forfattere eller bøker inspirerte deg mest da du begynte å skrive – og hvilke inspirerer deg i dag?

– Jeg startet jo som voksenbokforfatter, så det var den gangen forfattere som Graham Greene, beatforfattere som Jack Kerouac og ikke minst forfattere innen fantasy og science fiction. De første barnebøkene var inspirert av Roald Dahl. I dag spiller de samme forfatterne fremdeles en rolle. Men også enhver annen bok

eller forfatter som fyller fantasi-hodet mitt med ideer.

Hva synes du er den viktigste rollen litteratur kan spille i dagens samfunn?

– Bøker er et samarbeid mellom skriver og leser. Skriveren går inn der hvor det gjør vondt eller hvor folk ennå ikke har våget å trække. Skriveren stiller spørsmålene om hvem vi er, hvor vi skal og hva som er prisen. Mens leserne må finne svarene på disse spørsmålene.

Som erfaren forfatter – hvordan ser du på bokbransjen i dag, med strømmetjenester, færre bokhandlere og en kamp om oppmerksomhet?

– Det har blitt en innsnevret bransje. Jeg innser at jeg vokste opp i

en bokverden hvor alt var mulig. Nå er nesten ikke noe mulig. Forleggerne våger snart ikke å utgi bøker hvis ikke markedsavdelingen har regnet ut at dette kan lønne seg. For å få oppmerksomhet og anmeldelser i dag må du nesten være kjendis allerede, eller ha gjort skandale. Det er liten nysgjerrighet på bøker som ikke anmeldes. Tror dette har vært medvirkende til framveksten av indie-utgivelser som jeg etter hvert har fått et forhold til, selv om jeg selv ikke utgir bøkene mine selv.

Hva jobber du med akkurat nå?

– En ny norsk samtidsroman for voksne som er lagt til et tenkt samfunn hvor myndighetene stadig fester grepet og struper demokratiet sakte, men sikkert.

Midt oppi dette er det et mord-
mysterium som skal løses.

**Når du ser tilbake på karrieren
din – er det noe du skulle ønske
du hadde gjort annerledes?**

– Jeg angrrer intet.

**Hva gir deg fremdeles skrivelyst
etter så mange år i bransjen?**

– Det å se det litterære skuret eller
katedralen vokse fram gir meg
fremdeles stor glede.

**Er det et prosjekt du drømmer
om å skrive, men som du ikke
har turt eller hatt tid til enda?**

– Jeg skulle ønske at jeg kunne få
skrevet en bok som brukte både
nynorsk, bokmål, riksmål, slang
og anglisismer. Ingen har ennå
syntes det var en god idé. Men jeg
misunner engelsk som har en slik
rikdom av ord. I Norge er vi redde

for språk. Det er en egen form
for berøringsangst som sier at
det skal være et skille mellom
de forskjellige norskene som
finnes. I virkeligheten trenger
vi alle de ordene som finnes til
rådighet. Å begrense oss synes
ikke jeg er en god idé. Sånn sett
er jeg en maksimalist og ikke en
minimalist.

**Og til slutt: Hva håper du at
lesere sitter igjen med etter å
ha lest Jon Ewo?**

– Jeg ønsker at leserne mine
skal sitte igjen med en følelse
av at hungeren deres er stillet
en kort stund. Den følelsen vi
får etter å ha spist et nydelig
måltid. Gode og mette og
tilfredsstille.

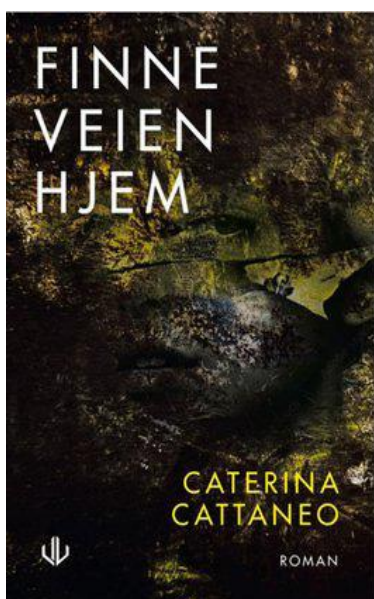

Terning- kastet

"Finne veien hjem"

av Caterina Cattaneo. Liv Forlag, 2025

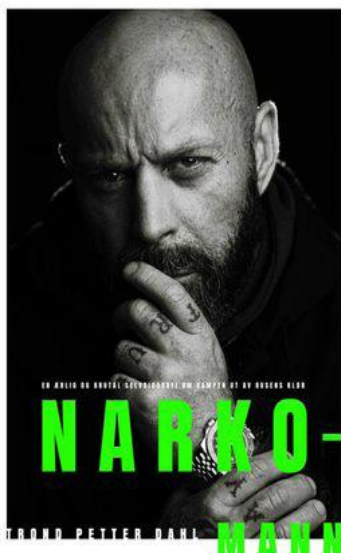
Heile historia er hjerteskjærende. Den er velskrevet og favner om eit vidt spekter innenfor overgrep. Det er nært, engasjerende og ein føler intenst med enkelte av karakterenes sin maktesløshet. Ein kan formelig kjenne sinnet, fortvilelsen og dei forskjellige tankene på kroppen medan ein les.

Kapitlene er korte, historia er oppslukende og karakterregisteret er strålende. Når i tillegg språket flyt problemfritt, så fyker sidene av gårde, og boka er ferdiglest før ein aner det.

«Finne veien hjem» handler om eit overgrep med store ringvirkninger. Boka er velskrevet og oppslukende. Caterina Cattaneo drar lesar inn i den stadig økende problematikken, og gir eit nært og hjerteskjærende bilete av følgene etter eit overgrep. Dette var ein overraskende velskrevet roman som eg håper mange vil ta ein nærere kikk på.

"Narko-mann"

av Trond Petter Dahl, Trond Petter Dahl Forlag, 2024

Dette er ein sjølvbiografi med rusavhengighet i fokus.

Det er ein ærleg beretning me får ta del i. Forfatter legg ikkje skjul på det han har gjort, og står ved det på godt og vondt. Forfatter skildrer eit liv som veksler mellom tung rus, psykiatri og rusklinikker på den eine sida, kjæreste, born, rusfrihet og eit håp om ei lysere framtid på den andre sida. Det er ein berg- og dalbane av ei historie som fascinerer, fortviler og engasjerer.

Dette er stemmen, ansiktet og foregangsfiguren til alle som slit med rusavhengighet. Eg kan ikkje anna enn å anbefale denne boka på det varmeste. Den passer for alle, men sjølv sagt vil folk som er nært ein person som slit med dette, ha ekstra utbytte av boka. Det gir eit innsyn som er unikt.

Lærerik, interessant, opplysende, skremmende, rørende, provoserende og hjertevarme er berre noko av det ein sit att med når boka er ferdiglest. Eg ser for meg at denne boka vil score høgt når folk skal trekke fram «Årets bok» i 2025.

v/Kjell Magne Gjøsæter

<https://bokblogger.com>

"Forstå hvem jeg er"

av Elena Angelica Skogan Askø. CreAlea Forlag, 2025

+

Dette er ei tekstsamling som består av dikt, små historier og noveller om det å føle seg annerledes. Boka passer for ungdommer, men den gir også lærdom og innsikt til oss voksne.

Det handler om identitet, følelser, være annerledes og utenfor. Som tittelen seier; det handler rett og slett om å «forstå hvem jeg er».

Dette er ei tekstsamling som handler om psykisk helse. Om tanker, følelser og identitet som mange ungdommer går gjennom før dei finn seg sjølv.

Dette er ei bok som eg vil anbefale alle ungdommer å lese, for den inneheld budskap og tematikk som omhandler kvardagen til veldig mange der ute. Elena Angelica Skogan Askø er modig, direkte og våger å skrive om det mange velger å tie om.

"Gjenskapelsen"

av Bjørn Bakken. Bjørn Bakken Forlag, 2025

Dette er ein krimroman som kan leses frittstående.

Med godt oppbygde karakterer, velkomponert plott, fint driv og flytende dialoger, så er dette ei bok der sidene flyr av gårde. Det er også korte kapitler og fine cliffhangere. Sidan me fylgjer fleire personer parallelt, så kan forfatter holde litt lenger på spenninga undervegs, noko som skaper ei nysgjerrighet og ei nerve som gjer at ein ofte «berre må» lese eit kapittel til. Då har forfatter på mange måter lykkjes godt.

Det er nok ein drivende god krimroman frå Bjørn Bakken. Boka er tidvis makaber, og spelar på eit medmenneskelig aspekt som skaper ein nærhet til karakterer og historie. Bakken er ein krimforfatter som leverer på eit stabilt meget høgt nivå gang på gang.

JON EWOS RUSLERIER

I dag skal vi liste oss rundt. Vi skal nemlig til en sjanger jeg sjelden er innom – spionromanene. I dette tilfellet handler det om Mick Herrons roman «Døde løver», som er oversatt av Inge Ulrik Gundersen og utgitt på norsk i 2020.

TEKST: Jon Ewo

I denne romanen postuleres følgende bakteppe. At den britiske etterretningsorganisasjonen MI5 har to avdelinger. De er plassert på hvert sitt sted i London. De beste medarbeiderne har tilholds-

sted på hovedadressen Regent's Park. Men i årenes løp er det alltid noen medarbeidere som har begått tjenesteforsømmelser, skutt noen de ikke skulle skutt på, eller på annen måte har gjort tjenestefeil. Samtidig er det flere av dem, som av forskjellige grunner, ikke kan sies opp. Da havner de i MI5s «søppelavdeling» som har tilholdssted på Slough Place. De kalles, med et ordspill på adressen, 'sløve hester'. Der blir de gitt kjedelige og grå arbeidsoppgaver slik at de før eller siden slutter av fri vilje.

Om dette er slik i virkeligheten aner jeg ikke, men det ville ikke forundre meg ...

Handlingen

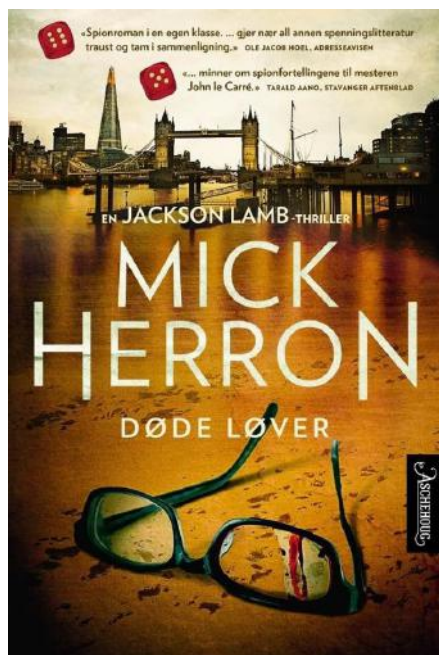
Dickie Bow, som er en totalt verdiløs tidligere agent som jobbet i Berlin, mener å se en person

som han har møtt tidligere i sitt mer yrkesaktive liv. Han spaner på ham. Da T-banen slutter å fungere pga tekniske problemer, går ferden videre med buss for bane, med Dickie som spaner på mannen som nå sitter noen seter foran ham i bussen. Da bussen kommer til veis ende og alle går av, er det én person som ikke reiser seg. Dickie Bow er død.

Han har imidlertid etterlatt seg mobilen sin stukket ned mellom to seter. Det er skrevet ett ord på notatene der. Et ord som fører organisasjonen inn på sporet av den mystiske Alexander Popov.

Men MI5 har alltid trodd at dette var en oppdiktet person som Sovjet under den kalde krigen brukte for at MI5 skulle bruke all sin energi på å jakte på skygger og røyk.

Så hva har Dickie sett og visst?

JON EWO

Jon Ewo har skrevet bøker for alle aldre og i mange sjangere. Han har vunnet en rekke priser. Men i denne spalten med ruslerier skriver han om bøker han har lest.

Den som vil lese hans ukentlige, nye lørdagsrusleri kan gå inn på gruppa «Litterære ruslerier»

Han tar gjerne ruslerioppdrag i biblioteker og leseforeninger.

Eller hva trodde han at han visste? Og hvem drepte ham og hvorfor? De sløve hestene på Slough House må etterforske saken. De tråler arkiver og vitner mens avdelingen er ledet av den eksentriske og gretne sjefen Jackson Lamb. For øvrig er dette den andre boka i serien om Jackson Lamb.

Stilen

Romanen har denne britiske humoren mellom linjene. Sarkasme og ironi og følelsen av at de klarer alt, selv om det ser håpløst ut. Det er stiff-upper-lip-livsholdningen som gjennomsyrrer det hele. Og det blir ganske

kostelige sidekommentarer ut av det.

Personlig tenker jeg på dette mer som en detektivroman, for det er jo ikke så mye spionasje involvert her. Alt foregår i London og gjelder å finne en eller flere mordere. Selv om hele forhistorien med Popov som kanskje, eller kanskje ikke har levd, trekker dette tilbake til kald-krigsspionasje.

Funfacts

- Herron har blitt sett på som John le Carres etterfølger innen spionromansjangeren.
- Ifølge eget utsagn leser han ofte opp igjen, høyt for seg selv, linjer fra Jackson Lambs partier i boka og stønner litt mens han tenker: «Herregud! Skrev jeg virkelig det? Moren min leser jo dette».
- Denne serien har blitt filmet med Gary Oldman i rollen som Jackson Lamb. Den er allerede kommet ut i fire sesonger og to sesonger til er bestilt. Jeg har allerede sett tre av dem og serien er kostelig!
- Tittelmusikken til serien er komponert og produsert av Mick Jagger i samarbeid med Daniel Pemberton.

SLIK BLIR DU FORFATTER!

ÅRSKURS PREMIUM

Få din egen redaktør,
og skriv ferdig boka di!
Hjelpen skjer gjennom
samtaler og
skriftlige tilbakemeldinger.

Få tilgang til alle kursene våre!
Vi har skrivekurs i alle sjangre
og har trolig Norges største
litterære kursportal.

Bli med i Skriveakademiets
fellesforum,
og få hjelp når du trenger det!
Sammen blir vi gode!

Få tekstene dine med
i antologiene våre!

Vi hjelper deg fra idé til ferdig bok!

Ta kontakt med forfatter og redaktør
Gunn Marit Nisja for
mer informasjon:
gunnmarit@skrivekurs.no

SKRIVEAKADEMIET –
Alt du trenger for å skrive!

Du finner oss på:
www.skrivekurs.no

BARNEBØKER FRA EILEEN

Eileen Ødegaard jobber ved barneavdelingen på Larvik bibliotek der hun formidler bøker for barn og ungdom. Det passer henne utmerket, siden litteratur beregnet på unge mennesker er rask, direkte og modig og ofte uten lange forklaringer.

– Jeg liker så godt bøker som har både fiksjon og fakta i seg. At bøkene er spennende, og gjerne morsomme, med flotte illustrasjoner samtidig som de også kan relateres til faktiske samfunnsproblemer eller historiske hendelser. Derfor valgte jeg akkurat disse to bøkene nå.

"Felix krangler"

av Charlotte Mjelde

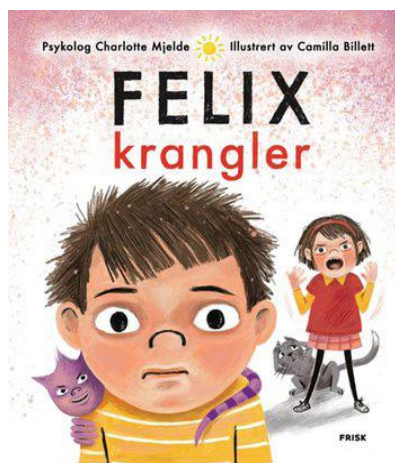
– Frisk, 2025

Her er illustrasjonene viktige og Camilla Billet har gjort en strålende jobb.

"Felix har følelser" kom i 2024 og ble en stor suksess.

"Felix krangler" kom nå i år og den anbefales også.

Felix har ingen å leke med, så han går inn på rommet til storesøsteren og spør om hun vil leke. Det vil hun ikke, og han blir jaget ut. Da velter mange følelser opp i Felix, både sinne, misunnelse og skuffelse. Som i den første boka om Felix så er følelsene visualisert med former og farger. Barnebarnet vårt på 1 1/2 år elsker disse bøkene, men de passer for barn som er mye eldre.

"Finn pengene" og "Redd trærne"

av Helena Bross

Illustrert av Christel Rönns

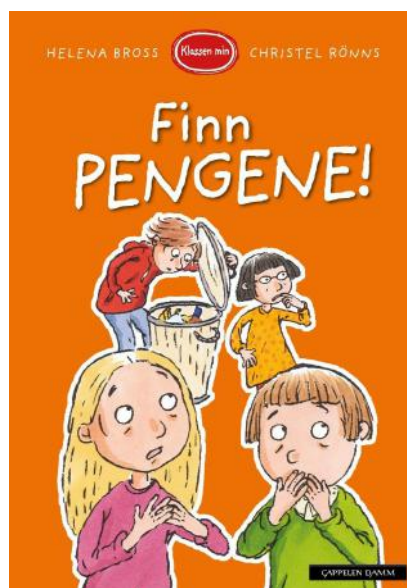
Serien heter Klassen min

– Cappelen Damm, 2025

Helena Bross er kjent og elsket av barn og er supre bøker for de som akkurat har lært å lese selv. Noen av bøkene begynner å bli gamle, men er stadig like aktuelle. Veldig moro med to nye titler.

I "Finn pengene" leker barna butikk med penger de fikk låne med til SFO. Da leken en over er pengene borte. Hvor kan de være?

I boka "Redd trærne" ser klassen at noen setter bånd rundt trærne og de får forklart at trærne skal hugges fordi det skal bli parkeringsplass der. Det vil barna protestere på, de har jo fuglekaske der!

Her finner du flere boktips for barn og ungdom fra Larvik Bibliotek: <https://bibliotek.larvik.kommune.no/barn/>

Fra rus og kriminalitet – til fellesskap og fotball

Et liv med rus, overgrep og kriminalitet kunne endt på kirkegården.

Men Tore Knutsen (67) sto opp igjen, ved hjelp av fotball, fellesskap og viljen til å dele.

TEKST OG FOTO: Anne Lise Johannessen

Tore vokste opp i Skien, med en pilleavhengig mor og en sjømannspappa som var periodedranker og borte i lange perioder. Allerede som barn ble han kastet ut i en kaotisk tilværelse med psykisk sykdom i familien, ustabil omsorg, og seksuelle overgrep.

– Jeg ble full første gang da jeg var ni. Jeg fikk smake øl allerede som sjuåring. Det var ikke noe jeg tenkte så mye over. Sånn var det bare, forteller Tore.

Skolegangen ble vanskelig. Han ble flyttet til spesialklasse og hang etter. Så kom den første kriminelle handlingen, et innbrudd i en kiosk som 13-åring. Derfra gikk det nedover: hasj, piller, amfetamin, sprøyter, og til slutt heroin.

– Jeg vet ikke nøyaktig når det tippet over. Men jeg begynte å miste jobber, og fotballen, som jeg elsket, ble byttet ut med rus. Jeg klarte ikke se folk i øynene lenger.

Bunnen

I 20-årene ble rus viktigere enn alt annet. Tore skammet seg, men klarte ikke stoppe. Han stjal, drakk i ukevis og isolerte seg. Som 43-åring traff han veggen for alvor.

– Jeg orket ikke mer. Jeg var 59 kilo, gul i ansiktet og hadde hepatitt A, B og C. Jeg visste ikke hvilket bein jeg sto på.

Han kom seg til sosialkontoret i Skien og fikk plass på Alfa i Vestfold. Men det skulle et tilbakefall og en samtale med en prest til før det virkelig løsnet. For første gang fortalte Tore noen om overgrepene han hadde blitt utsatt for som barn.

– Jeg satt og grein i halvannen time. Etterpå følte jeg meg helt annerledes, som om en stor last ble løftet av skuldrene mine.

Et nytt liv

Det har ikke bare vært lett siden han ble rusfri. Tore har slitt med tilbakevendende depresjoner og har vært innlagt for psykisk helse

flere ganger, men uten å falle tilbake til rusen.

– Jeg er mer redd for å begynne å ruse meg igjen enn for noe annet.

Han jobbet en periode i Alarm, en landsdekkende brukerorganisasjon, men trakk seg etter uakseptable hendelser i gruppa. Da tok han og flere andre initiativ til å starte sin egen ettervernsgruppe.

– Vi møtes én gang i uka og har et åpent tilbud for alle som vil være med. Vi håper på et samarbeid med Sandefjord kommune.

Veien tilbake gikk via gressmatta

Det virkelige vendepunktet kom da Tore ble med i Gatelaget, et fotballtilbud for mennesker med rusbakgrunn.

– Jeg elsker fotball. Det har vært livskraften min etter jeg ble nykter. Å få være i det samholdet betyr alt. Det er som å være en del av en familie.

I dag er Tore eldst på laget. Han har vært med siden starten i 2015, deltatt på turneringer, treningsleirer, og han deler åpent sin historie for å hjelpe andre.

– Livet handler om å gi tilbake. Og jeg føler jeg gjør det nå.

Han har også utdannet seg til rus-terapeut, og funnet kjærligheten med en kvinne han møtte på nettet. De har vært sammen i åtte år.

– Det var enda en bit som falt

på plass. Før gjemte jeg meg hjemme og følte jeg ikke var verdt noe. Nå er jeg tryggere på meg selv.

Klar beskjed til unge

Tore har to brødre. Den ene døde av overdose, fire måneder etter morens død. Den andre lever uten rusproblemer. Tore fikk heldigvis gjort opp med begge foreldrene før de døde.

På spørsmål om hva han ville

sagt til seg selv som ungdom, svarer han uten å nøle:

– Hold deg langt unna rus. Det ødelegger liv. Ingen planlegger å bli narkoman, men det skjer uten at du merker det.

Og hva med unge i dag som er i faresonen?

– Be om hjelp. Vær tydelig. Og lytt til dem som har vært der selv.

Tore vet hva han snakker om. Han har levd i rushelvete, og overlevd.

Gatelaget

– er et lavterskel fotballtilbud for mennesker med rusrelatert livserfaring.

Rundt 30 klubber har per 2025 etablert Gatelag. Flere tusen personer har vært innom tilbudet siden oppstarten i 2011.

Målgruppen er kvinner og menn over 18 år som har eller har hatt utfordringer med rus, og som ønsker en meningsfull aktivitet og et sosialt fellesskap. Formålet er å bidra til rusfrihet, sosial ink-

ludering og økt livskvalitet gjennom fysisk aktivitet og samhold.

Gatelagene er tilknyttet klubber i Eliteserien, OBOS-ligaen og PostNord-ligaen, og drives i samarbeid med Norsk Toppfotball, Gjensidigestiftelsen, NAV og kommunene.

Evalueringer viser at mange deltakere får bedre fysisk og psykisk helse, større sosialt nettverk, og flere går videre til arbeid, utdanning eller frivillig arbeid.

PSYKEDELISK, SÆRT OG MØRKT MESTERSTYKKE

Kagge 2025 | Terning: 6

I helga så jeg spillefilmen "Deliver me from nowhere", om Bruce Springsteens innspilling av albumet "Nebraska". Senere, samme kveld, leste jeg ut Heine Bakkeids nye thriller "Nattseileren", og ble sittende igjen med samme følelse som jeg hadde etter å ha sett filmen.

I likhet med "Nebraska" er "Nattseileren" et mesterstykke av et verk. Men ... det er også så sært, så mørkt, så spesielt og foruroligende dystert, at det blir nesten utilgjengelig for meg som leser. Som med "Nebraska" er det vanskelig å si noe fornuftig som dekker følelsesregisteret av å lese boka. Jeg ser det er genialt, mesterlig, litterært og nyskapende, men er slettes ikke sikker på at jeg liker det av den grunn.

Etter fem bøker om Thorkild Aske, restarter Heine Bakkeid sitt krimforfatterskap på Kagge forlag med denne boka, og i likhet med Springsteens "Nebraska", kunne han vel knapt ha funnet et verre tidspunkt å levere noe slikt som dette på. Hans lojale lesere gjennom mange år, vil nok som meg forsøke å la teksten synke inn, bearbeide alle følelsene, og prøve å finne fram til essensen i det han har skrevet. Men boka er definitivt ikke et frieri hverken til oss lojale, eller til den vanlige krimleseren der ute. Denne thrilleren vil aldri

bli en hyllevert i norske bokhandlere, men det kan godt hende den blir dratt fram om noen år som en merkestein innen moderne norsk krim. Et eksempel på hvordan det litterære, rystende, opprivende, og vanskelig tilgjengelige, også kan få rom til å blomstre innen spenningslitteraturen.

Heine Bakkeid bryter med alle normer innen komposisjon i "Nattseileren". Vi har en forhistorie om ungdommen Jakk og søsteren Jenny som springer fram og tilbake i tid, og som blir servert oss i et dryss av fragmenterte bruddstykker gjennom boka. Å finne et logisk system i disse bitene av knust porselen, er det bare å glemme. De kommer til deg når forfatteren mener du kan trenge dem, ingenting annet. Hovedhistorien struktureres i tid over noen få førjulsdager i 1997, der vi følger to tråder og synsvinkler. Politietterforskeren Annemor, som prøver å spore opp hvor det har blitt av den rømte psykiatriske pasienten Jakk, og Jakks egen

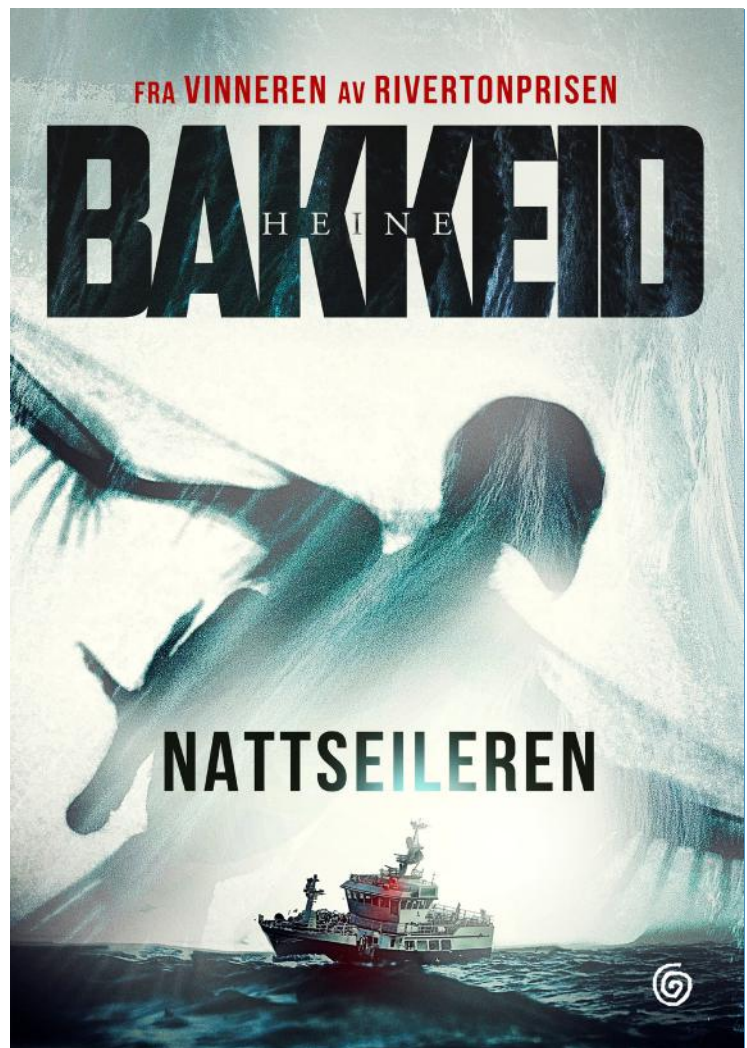
historie der han tar hyre om bord på en fisketråler med et brokete mannskap som er ute i hardt vær.

Det er bekmørkt, svinkaldt og opprivende ruskevær gjennom samfulle drøyt 400 sider. En metafor på Jakks psykiske tilstand, kanskje? Å lese hans synsvinkel er så forstyrrende og skremmende, at det vipper over til å bli ubehagelig til tider. Han er psykotisk schizofren i ett og alt, og i tillegg kaster han seg altså over syntetiske narkotiske stoffer som LSD, GHB og MDMA. Summen blir en grøt av farmasøytisk rus, sinnsforvirring, vrangforestillinger, angst og kvelende klaustrofobi. Alt servert av forfatteren i en psykedelisk fortellerstil som gjør at vi til tider lurar på om det ikke bare er Jakk som har røykt sokkene sine, men også forfatteren.

Vi har over 150 kapitler. Noen av dem bare på 5-6 setninger. Andre kanskje en halv side eller halvannen. Igjen ... Springende og fragmentert. Små bruddstykker

av informasjon som krever at du som leser klarer å skille det fra hverandre og sette det sammen igjen selv. Det er mildt sagt krevende lesing, for å si det slik, og så langt unna en A4-krim som det er mulig å komme. Finnes det en undersjanger som vi kan kalle "Psykotisk krim"?

Ja, det er genialt skrevet, om det er det ingen tvil. Akkurat som Springsteens "Nebraska" var det. På samme måte, er det også det mørkeste Bakkeid noen gang har skrevet. Det er tjæredryppende svart, sorgtungt og håpløst. Ikke noe publikumsfrieri, men samtidig et litterært manifest over hva som bor i denne sjeldne skatten av en krimforfatter. Men, jeg vil bli overrasket om "Nattseileren" skaper halleluja-stemming hos noen andre enn kritikerne denne gangen. Det er selvsagt terningkast 6 fra meg, men nye lesere får ikke Bakkeid med denne boka, og jeg er redd han skremmer bort flere av oss trofaste lesere med dette mesterstykket. Men ... Det var jo nøyaktig det kritikerne sa om Springsteens "Nebraska" også.

Forfatter Geir Tangens bøker:

"Maestro" (2016), "Hjerteknuser" (2017), "Død manns tango" (2018), "Vargtimen" (2021), "La alt håp fare" (2022) og "Hundredager" (2023).

Redaktør for krimlitteratur.com

Juleakevitt

Julen 2025 nærmer seg med stormskritt. Vi har allerede hatt ett par frostnetter her i Fredrikstad. Selv om det er noen uker igjen kjenner jeg at det bygges opp glede og ikke minst forventninger til denne jula, og jeg tror, og håper, at dette blir den beste julen på lenge.

TEKST: John Cato Larsen | Foto: Privat

Julen handler som alle vet om tradisjoner. Enten det er julesanger, baking av julekaker, besøke de eldre i familien eller rett og slett god mat og drikke. Vi nordmenn er spesielt opptatt av tradisjoner i jula.

For mange er juleakevitten en tradisjon, og som med så mange andre ting har man sine favoritter. Men jeg mener det kan være lurt å stadig jakte nye smaker, og nye favoritter. Ikke bare når det kommer til juleakevitter, men sånn generelt i livet.

Akevitt, eller Livets vann, om man vil, har vært kjent i Skandinavia siden 1500-tallet, og det krydrete brennevinet ble sett på som et fordøyelsesmiddel mot fet mat, gjerne ved inntak av julemat som ribbe. Dette for å fremme fordøyelsen.

Akevitt ble ofte servert, og sett på som en del av høytidsmåltidet jul og 17. mai. At man fremførte drikkeviser til dette var heller

ikke et ukjent fenomen.

Akevitt er kjent for dens kryd-derpreg hvor karve er et viktig ingrediens.

Selv om akevitt har vært kjent i flere hundre år, er juleakevitten et relativt nytt begrep, og det var så sent som i 1988 at den første juleakevitten så dagens lys, det var Gilde Juleakevitt. Den ble tappet i Vestby og det ble produsert ca 100 000 liter.

Idéen var å produsere en akevitt som skulle passe til den norske julematen, og et av kriteriene var en rundere og mildere smak. Siden den gang har flere andre aktører kastet seg på trenden, og jeg har samlet et knippe med mine favoritt-juleakevitter. Kanskje du finner din favoritt her, eller rett og slett ender opp med en ny favoritt.

Årets klassiker

Jeg ønsker å starte med årets klassiker. Det blir ikke jul uten

en flaske med "Gilde Juleakevitt 2025". Gilde Juleakevitt så først dagens lys i 1988, så denne lever virkelig opp til navnet klassiker. Årets utgave inspirerer til det perfekte julemåltid, ikke bare pyntingen og maten, men også hyggen

John Cato Larsen er 45 år gammel, bosatt i Fredrikstad med kone og to barn. Han er utdannet kokk, og jobber til daglig med det, men hans store lidenskap er god drikke. Også er han brennevinredaktør for Norges Beste Kokker.

Tidligere var han i flere år vinskribent for lokalavisa Fredriksstad Blad. De siste seks årene har han drevet Facebook-gruppen Drikkegeeks hvor han gleder 11.000 medlemmer med anbefalinger av god drikke.

Foto: Geir A. Carlsson

og atmosfæren rundt bordet. Du finner den på Vinmonopolet i tre størrelser, halvlitersflaske, 0,7 liter og 1 liter.

Flasken er dekorert med tall som viser nedtellingen til jul, så du kan bruke den som en julekalender. Akevitten har en flott, middelsdyp, gyllen farge og tar seg godt ut i glasset.

På nese er det deilige toner av marsipan og vanilje som dominerer, med balanserte innslag av karve og sitrus.

I munnen oppleves den rund og med god fylde. Preg av karve, vanilje og sitrusfrukter. Litt sødme fra sherryfat og med dempet syre. Elegant.

Årets juleakevitt til dessert

Vi fortsetter med en juleakevitt fra samme produsent, som den første: "Arcus", som er Gilde Ekstra Modnet Juleaquavit, årgang 16. Denne har blitt lagret ekstra lenge på spesielt utvalgte fat. De er minimum lagret fem år, men deler av den har blitt lagret mye lengre. Den synes jeg passet perfekt på dessertbordet.

Akevitten har en nydelig, mørk farge og dufter innbydende av tørkede frukter, krokan, vanilje og med et lett preg av varme krydder.

I munnen er den så fyldig at den nesten kan betegnes som

kjøttfull, og den er silkemyk. Dette er virkelig en akevitt med stor A. Den får fram fatpreget, og er virkelig en smaksrik akevitt. Test den til din favorittdessert. Du vil ikke angre.

Årets Morsomste navn

Denne var relativ lett. Juleakevitten med det mest gøyale navnet er "Fandens Julekveld". Den er fra Det Norske Brenneri som holder til i Grimstad. Disse var forøvrig det første privat brenneriet i Norge etter nesten 80 år med monopol. De er også kjent for produkter som "Arvesølvet" og "Harahorn Gin". Men ikke la navnet lure deg, for her har de laget en nydelig juleakevitt.

Akevitten er gyllen på farge og

dette er virkelig en akevitt med mye aroma.

På nese blir man møtt med appelsin og appelsinskall. Etterfulgt av karve og trekrydder. Deretter innslag av sjokolade og mynte, før man får et streif av florale undertoner.

I munnen er den sval, med mye appelsin og karve. Innslag av korianderfrø, karve og fat. Varmer endel.

Dette er en nydelig akevitt som passer utmerket i gave eller om du vil nyte den selv.

Årets Nyhet

I år finner man en spennende nyhet, og muligens den juleakevitten med det koseligste navnet, nemlig "Julefeiring".

Det er OSS Craft Distillery som står bak denne nyheten, et

– "Meir Juleaquavit 2025" er virkelig en godbit
sø som man kan kose seg med i jula. “

destilleri fra Bergen. De er faktisk det første destilleriet i Bergen på nesten 200 år, og er best kjent for produktene til Stig Bareksten. Denne går godt sammen med den tradisjonelle julemiddagen, enten det er ribbe, pinnekjøtt eller lute-fisk du serverer.

Akevitten har en lys, gyllen farge og gjør seg godt i glasset. Den dufter elegant av appelsin og karve. Med innslag av ingefær og eikefat.

I munnen er den rund og oppleves svært balansert. Karve, ingefær og appelsin dominerer med deilige innslag av sherryfat og julekrydder.

Nok en gang viser OSS Craft Distillery at de vet hva de driver med.

Årets Favoritt

En liten biltur herfra holder Meir Distillery til, nærmere bestemt i Vestby. De ble etablert i 2019, og i 2020 så deres første produkt dagens lys. Siden den gang har produktene kommet som perler på en snor, og den ene overgår den andre.

Med årets "Meir Juleaquavit 2025", viser de at de er en av de beste på sitt felt.

Det er ikke bare innholdet, men også designet som imponerer. Flott flaskeform, og nydelig etikett. Vakker fargekombinasjon, gjør at den passer utmerket på festbordet.

Akevitten har en nydelig, rød-gyllen farge, som virkelig skaper julesteming. Allerede her scorer den høyt.

På nese oppleves den fruktig, med innslag av tørkede røde bær, litt krydder og ikke minst eikefat. Oppleves litt sødmefull.

I munnen er den svært konsentrert og den er god og fyldig. Tørkede, røde frukter, rosin, krydder og eikefat. Svært rene smaker. Varmer godt, og med lang (!) ettersmak.

Dette er virkelig en godbit som man kan kose seg med i jula. Gjerne som en avec, foran peisen mens julemusikken fyller rommet.

*Så er det bare å la
julefreden senke seg.*

HILDES BOKHULLE

Jørgen Jæger: "NARRESPILL"

Boka er utgitt i 2025 hos
Bonnier

En eldre kvinne ringer 112 etter å ha sett en død mann bak en Fretex-boks. Da politistasjonssjef Ole Vik og etterforsker Cecilie Hopen ankommer stedet få minutter senere, er liket sporløst forsvunnet.

Samtidig får Oles adoptivdatter, Valentina Kelati, en rystende beskjed: Lillesøsteren hennes, Amete, kan være i live hjemme i Eritrea. Hjelp til gjenforening kommer imidlertid med en høy pris når Eritreas ambassade krever at hun betaler skatt til regimet og utfører kureroppdrag.

I Fjellberghavn stiger uroen. To unge menn forsvinner sporløst, og en grå Volkswagen Transporter med diplomatskilt blir gjentatte ganger observert – både av vitner og politiet.

Etter hvert som nye spor dukker opp, begynner sannheten å avtegne seg for Ole Vik. Men hva er spor og hva er feller? Er den erfarne politimannen en sentral brikke i et intrikat narrespill?

Dette var et knallbra plott og en lettlest bok med lite dødtid, det skjer noe overalt. Den er velskrevet.

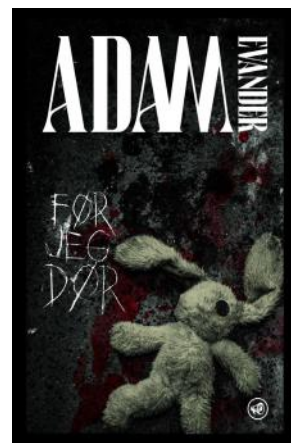
Karakterene er som alltid bunnsolide, det føles som å komme hjem igjen fra en reise når man er på Fjellberghavn politistasjon. Ole Vik er tilbake igjen som politistasjonssjef og Cecilie Hopen er gravid. Ole Vik liker jeg godt, en gosselig og varm mann man blir glad i, nå har han kommet seg etter at han har mistet sin kone.

Adam Evander: "FØR JEG DØR"

Boka er utgitt i 2025 hos
Megafon

+

I kriminalromanen "Før jeg dør" av Adam Evander får politietterforsker Sebastian Vinger en fersk forsvinningssak i fanget, da fire år gamle Joachim kidnappes fra hjemmet sitt utenfor Drammen.

I Italia nøster den aldrende politietterforskeren Giovanni Caruso i en gammel sak, som har plaget ham gjennom de 14 årene som er gått siden Aurora Moretti forsvant. Caruso er dødssyk, og vil gjerne løse saken før han selv går ut av tiden. Dette er en krim som berører, og med et persongalleri du bryr deg om.

Dette var en intens, spennende og mørk krimbok med flere cliffhangere på slutten av flere kapitler, da greide jeg ikke å vente, måtte bare lese et til. Handlingsmettede kapitler. Selv om det er fiksjon trodde jeg på historien. Et knallbra plott som fenget meg.

Karakterene er bunnsolide, jeg likte dem godt. Sebastian er en likanes kar på 35 år, skilt, og har en datter på 16 år. Forfatter får frem de medmenneskelige trekkene som gjør boka mye bedre.

Miljø og steder blir vi passe kjent med. Handlingen foregår i Norge og Italia.

Ingen blodige scener, det er behagelig. Under kidnappingene får vi vite det vi trenger uten at det utdypes. Det er tragisk nok at små barn kidnappes.

For flere tips, besøk Hilde Sæthers bokblogg her: <https://hildes-bokblogg.blogg.no/>

Kleiveland gard

– Fjordens perle på Osterøy

Langs bratte fjellsider der veien tar slutt, finner vi Kleiveland – en gammel vestlandsgard som i dag er blitt både kulturscene, selskapslokale og levende kulturminne. Her møter fortid fremtid, og laksens rike historie har fremdeles en sterk stemme.

Vi kjører langs en smal vei, helt til enden nord på Osterøy. Kleiveland gard står det på et skilt på låven vi parkerer ved siden av. Vi blir tatt imot av pensjonistparet Erling Kleiveland og Ingfrid Andersen.

– Når du ser hvor det ligger... Erling lar setningen henge, som

om fjorden svarer for ham. Kleiveland ligger ytterst i enden av bygdeveien, i et landskap der fjellet går rett i sjø. Her har Erling vokst opp, her har han og Ingfrid brukt mange år på å restaurere både hus, fjøs og låve, og her har de skapt et lite mirakel: et intimt, gjennomført og godkjent selskapslokale med peis, hems, stor terrasse og egen pizzaovn.

Fra vår til tidlig høst er det liv nesten hver uke: konfirmasjoner, lukkede lag, lunsjer for reisefølger, og konserter som fyller låven til randen.

– Vi er pensjonister, så vinteren er rolig. Men fra slutten av april/1. mai til ut september, da er det folk som vil feire, eller høre musikk, eller lære om laksegiljene, sier Ingfrid.

De to pensjonistene driver nemlig ikke gårdsbruk på tradisjonelt vis. Hit kommer festglade mennesker, musikere som spiller konsert eller turfolk som vil se laksegiljene. Erling forteller gjerne om hvordan livet en gang var ved fjorden.

– Når folk kommer hit, sier de ofte: Det er jo helt utrolig at dette finnes her ute, forteller Ingfrid, og ser ut over fjorden der både båter og laks en gang var livsnerven.

Festlokalet ved fjorden

Det som en gang var låve og fjøs,

er i dag et lyst og stemningsfullt selskapslokale. Med hems, stor terrasse, peis og til og med en egen pizzaovn, har Kleiveland gard blitt et ettertraktet sted for både konfirmasjoner, konserter og vennelag.

– Vi har hatt jazzband fra Bergen og blueskonserter med Hungry Johnny, nesten fullt hus hver gang. Musikerne blir helt betatt av stedet, sier Erling, som selv har lagt ned utallige timer i restaureringen.

Konserter kan romme inntil 60 publikummere, mens selskaper med servering passer best med rundt 40 gjester.

Paret har skjenkebevilling i begge etasjer. På tappekransen finner du lokalt Tøsse-øl, i tillegg til vin og øvrig drikke.

På menyen står ofte dampende

gryter med ris og salat, koldtbord eller den populære Kleivelandspanken, en lunsjplanke med spekemat og lokale smaker. Røykelaksen lager Erling selv i gårdens lille røykehus, og pizzaovnen fyrer de gjerne opp til både små og store anledninger.

– Det startet nesten ved en tilfeldighet, forteller Erling. – Vi fikk en hel buss med lærere som ville ha tur og spise her. Da ordnet vi alt skikkelig, mattilsyn, kurs og skjenkebevilling. Plutselig var vi i gang.

Laksefiskets gullalder

For folk på Osterøy var fjorden en gang en gullgruve. Kleiveland er inngangsporten til en sjelden kystkultur. Laksegiljene, små trehus 15–20 meter over sjø, var utkikksposter for fiskere som speidet

etter villaks på vei mot Voss. Når laksen gikk inn i nota, ble nota stengt, og fiskeren sprang ned og dro laksen opp i båten.

Villaksen her var kjent som Norges største og kraftigste, med en snittvekt på ti kilo.

– Jeg vokste opp med dette. Som guttunge på 50-tallet satt jeg på laksegilje i sommermånedene. Det var ensformig, men inntektene var gode – like mye som en vanlig sommerjobb, forteller Erling.

På det meste fantes 25 giljer rundt Osterøy; i dag står omtrent ti restaurert og åpne for besøkende. Fiske med gilje ble forbudt i 1992 da villaksen ble fredet, men minnene lever – og på Kleiveland kan man fortsatt få guidede turer og filmvisninger som bringer tradisjonen til live.

– Som gutt på 50-tallet satt jeg

hele uken, fra mandag klokka seks til fredag klokka seks. Kjedelig? Ja. Men inntekten sto seg veldig godt mot sommerjobber i byen, sier Erling.

De beste plassene kunne gi 100–200 laks i en god sesong, og i rekordåret 1921 skal Nils Kleiveland ha tatt 90 laks på én dag – for så å ro nattestid til Bergen og selge fangsten.

Da sjøen var veien

Kleiveland ligger bokstavelig talt ved veis ende. Før 1983 fantes det ikke vei hit, og fjorden var den eneste ferdselsåren.

– Vi rodde til butikken på Tysse en gang i uka, minnes Erling.

Båten bandt fjorden sammen. Her møttes fastboende, hyttefolk og reisende, og småbygdene levde i rytmen av dampfløyta. Når båten gikk søndag kveld, stod alle mann på kaien for å ta farvel.

– Det var en helt annen sosial verden, sier Ingfrid. – I dag kjører folk forbi hverandre på vei til butikken. Den gangen var fjorden selve livet.

En perle med puls

Kleiveland gard er ikke museum, men et pust fra fortiden i fullt dagslys. Låven er lun og moderne, med godkjent skjenk, lokal øl og kortreist mat,

mens fjøset, kaien og filmkveldene binder gjestene til historien.

– Folk liker seg her, sier Erling. – Det er intimt, ekte, og naturen gjør noe med folk.

Praktisk info:

- Sesong: ca. slutten av april/1. mai – til 1. oktober.
- Overnatting: ikke på gården, men transport og retur lar seg løse. Mange kommer med bil.
- Parkering ved svingen; fin spasertur ned mot fjorden.
- Konserter: inntil ca. 60 publikummere.
- Selskaper med servering: omtrent 40 gjester er «optimalt», forteller de.
- Skjenkebevilling både i låven og i fjøset
- Lokal ølservering: Tøsse-øl fra det lokale bryggeriet.
- Kaien nedenfor er den gamle dampskipskaien, som er restaurert; Bergen og Omland Friluftsråd har satt opp toalett, grillplass. Den egner seg for ilandstigning ved forhåndsavtale.

INGER SOFIES ANBEFALINGER

*Inger Sofie Frog Austnes er bibliotekar på Sandefjordbibliotekene.
I denne spalten gir hun to gode boktips.*

Lena Andersson:

"Menn og kvinner"

Dette er Lena Anderssons tredje bok om Ester Nilsson og kom ut elleve år etter "Rettstridig forføyning", kjærlighetsromanen uten klisjeer eller forslitte ideer, men med livet til Ester smurt tykt ut gjennom 270 forfriskende sider.

Slik er heldigvis denne boka også. Kjærlighetsprosjektet til hovedpersonen ruller og går. Denne gan-

gen ligger hun an til å lykkes til tross for at ingen av venninnene heier henne frem.

Ester har levd alene med sin travle forfatter- og foredragsjobb, men nå er ensomheten plagsom og hun forsøker å gå inn for landing med sin Paul Henning. Kjærligheten dirrer, men ikke som i eventyrene eller i serieuniversene.

Venninnegjengen er levende beskrevet med alle sine sider av levd liv, og Ester er den som går gjennom flest forandringer. Åpner hun opp for nye personer og opplevelser?

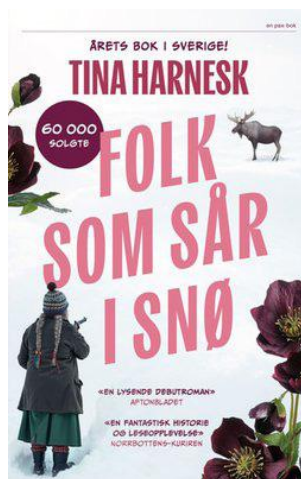
Språket er spenstig og dialogene kjappe med en handling der nytt blikk på kjærlighet, ensomhet og tosomhet.

Boka er underholdende om godt voksne som har litt for mye tid til å finne seg selv og hvem de blir i møte med andre. Dette blir det god litteratur av. Alle har noe å lære om vennskap, relasjoner og kjærlighet, selv i bok nummer tre.

Oversatt av Gøril Eldøen
Gyldendal, 2025

Tina Harnesk:

"Folk som sår i snø"

Mariddja på 85 år forstår hun har kort tid igjen å leve, men det må ingen vite, aller minst mannen hennes Biera.

Debutromanen til Harnesk foregår i Norrbotten med et godt knippe hovedpersoner der Mariddja er midtpunktet.

Hun forteller sin historie som brått har fått et alvor over seg. Romanen starter i det legen stiller

kreftdiagnosen. Etter samisk tradisjon bør de som er tilbake ha folk tett på når de eldste faller fra. Ekteparet fikk aldri egne barn, men nevøen som var der i barneåra reiste brått da mora hans kom i krangel med storebroren Biera. Sorgen har gnaget siden da. Nå må Mariddja finne han før sykdommen gjør henne svakere.

Siri er alle sin digitale assistent på mobilen. Mariddja får gode råd og dype samtaler med henne daglig i letinga etter nevøen. Hun trenger han nå, men blir stadig mer desperat og gjør overilte handlinger.

Boka er en slektsroman fra et univers med store personligheter, rike naturskildringer, fortellerglede og mye humor. Samisk historie, kultur og magi byr på sitt og gjør romanen lett, rå og humoristisk.

Jeg var så heldig og fikk boka i gave. En ny forfatter og rik leseopplevelse kom min vei. Jeg venter spent på neste bok som er under oversettelse og står på ønskelista nå.

Oversatt av Hilde Matre Larsen
Pax, 2025

ÅRETS JULEKALENDER

Adventskalenderen jeg vil anbefale i år kommer fra Marcussen bakeri i Sandefjord. Den koster kr 449,-. Bak alle de 24 lukene finner du deilige konfektbiter, marsipanfigurer og annet godt. Jeg gleder meg veldig til å åpne den første luka.

Kalenderen finnes i to varianter, en hvit og en brun. Innholdet totalt er det samme, men hvilke dager de ulike produktene ligger i lukene varierer.

Denne kan fint gis bort i gave (f.eks. julegave). Siden den har to farger, kan f.eks. mor og far få hver sin.

Bor du langt fra Sandefjord, men ønsker denne kalenderen?

Kontakt Marcussen på telefon: 33 46 01 05

<https://www.baker-marcussen.no/>

Kan gode mennesker bli terrorister?

Et møte med Ingar Johnsrud, forfatteren bak De svarte enkene.

«Når du først har sikret deg makten, hvor langt er du villig til å gå for å beholde den?»

Ingar Johnsrud, forfatter og tidligere politisk journalist i VG, er aktuell med en virkelighetsnær og gripende krimthriller, hvor familiedrama, terror og politisk maktspill smeltes sammen.

I "De svarte enkene" får vi et gjensyn med politikerens Jens Meidell, og PST-etterforskerne Liselott Benjamin og Martin Tong, hovedkarakterene i den prisvinnende forgjengeren "Patrioter".

17. mai forsvinner et norsk militærfly over Østersjøen, lastet med militært utstyr på vei

til Ukraina. Et par timer senere oppdager PST en mistenkelig mann, midt i folkehavet langs Karl Johan. Liselott Benjamin tar opp jakten, men når hun finner ham er mannen allerede drept, likvidert i en parkeringskjeller et steinkast fra barnetoget.

Jens Meidell har nylig blitt

justisminister. Som alenefar til en datter i tenårene forsøker han å finne en balanse mellom rollen som pappa, og som politiker midt i et beintøft maktspill. Jens har knapt rukket å ta plass i justisministerstolen før han får vite at det foregår hemmelige fredsforhandlinger mellom Russland og Ukraina i Norge.

Dette er bakteppet for "De svarte enkene", en fortelling som ligger skremmende tett på virkeligheten.

– Samtidig som boka har en storpolitisk handling er det viktig for meg å løfte fram menneskene som rammes når verden står i brann. Ifølge menneskerettighetsorganisasjoner har russerne kidnappet over 20 000 ukrainske barn i løpet av Ukrainakrigen. I "De svarte enkene" møter vi moren til et av disse barna. En mor som brått ser muligheten til å få sitt barn tilbake, men til en svært høy pris. I boken stiller jeg spørsmålet: Er det noe en mor ikke kan tillate seg å gjøre for sitt barn? Kan et menneske som kjemper for det kjæreste de har i livet likevel ende opp som terrorist?» sier Johnsrud.

Ingar Johnsrud har tidligere jobbet som politisk journalist i VG, en jobb som har gitt ham innsikt i det politiske maktspeilet som foregår internt i kulissene.

– Det spiller ingen rolle hvor gode intensjoner en politiker har, om de ikke har makten til å gjennomføre politikken sin. Vi har sett mange eksempler på hvor brutale maktkampene kan bli, både i Norge og i utlandet, de senere årene. Det er denne siden av politikken, siden som politikerne prøver å holde skjult, jeg vil skildre.

Patrioter, den først boken om Jens Meidell, Liselott Benjamin og Martin Tong, vant Sølvkniven og ble nominert til Rivertonprisen for 2024. De svarte enkene kan leses frittstående.

Fant sitt paradisi mellom fjellene – og i ordene

Jenny Ødven Snildal vokste opp på Sandane, der naturen, stillheten og fantasien fikk fritt spillerom. I dag skriver hun historier som berører, utfordrer og får leserne til å tenke – på nynorsk, selvfølgelig. Med boka "Det som teller" har hun nådd både barn, lærere og foreldre – og vist at de sterkeste fortellingene ofte kommer fra de stille stedene bakenfor.

av: Anne Lise Johannessen | Foto:

Jenny Ødven Snildal har alltid hatt et nært forhold til naturen, språket og historiene som vokser ut av begge deler. Etter mange år i arbeid med barn og unge i Den norske kirke, har hun latt de små og store spørsmålene fra hverdagen finne veien inn i litteraturen. Med varme, ettertanke og et glimt av undring skriver hun historier som berører – og som minner oss om hva som egentlig teller.

Du vokste opp på Sandane, et sted mange kanskje ikke engang vet hvor ligger. Hvor ligger det og hvordan har det stedet formet deg – som menneske, og som forfatter?

– Sandane er ei bygd inst i Gloppefjorden, i gamle Sogn og Fjordane. Gloppen kommune har ein

storslått natur med moglegheit for flotte turar både høgt til fjells og i dei mange dalane omkring. Nærleik til naturen er kanskje det som har forma meg mest. Fantasi og kreativitet fekk utfalde seg gjennom leik og turar.

Hvorfor skriver du på nynorsk?

– Eg har forsøkt å skrive på bokmål, men det kjendest ikkje rett. På skulen hadde eg nynorsk som hovudmål, og etter som eg har blitt eldre har det vakse fram ei bevisstgjerding om å ta vare på det nynorske skriftspråket. Det er så mykje i dag som berre finst på eit målføre, både når det gjeld lærebøker, i den grad det finst bøker, og innan offentleg forvaltning. Vi må bruke nynorsk om det ikkje

skal forsvinne. Og eg har eit stort ynskje om at det skal finnast mange nynorske barnebøker.

Du har jobbet i Den norske kirke i mange år, særlig med barn og unge. Hva tar du med deg fra det arbeidet inn i skrivegangen din?

– Gjennom samlingar og samtalar har eg fått eit innblikk i kva dei lurar på og kva dei slit med. Utan at noko vert personleg er det moment eg kan bruke når eg skriv.

Hva var det som fikk deg til å begynne å skrive bøker i utgangspunktet?

– Heilt frå eg var lita har eg drøymt om å bli forfattar. Eg var glad i å lese, dagdrøymde mykje,

og fantaserte ofte om at eg var ein del av handlinga i bøkene eg las. Etter kvart kom draumen om å skrive og gi ut mine eigne historier. Men så sette skulen ein stoppar for slike fabuleringar. Stilar fulle av skrivefeil og kommafeil tok frå meg trua på at dette var noko eg kunne få til.

Men draumen var der og som vaksen fann eg ut at det stod ikkje så ille til som eg hadde trudd. Eg hadde lært noko i norskfaget og pc med retteprogram er til stor hjelp.

Det å sjå tekst på trykk har kome gradvis. I førstninga tok eg til å skrive for kyrkjelydsbladet i kommunen der eg bur no, det er kanskje 30 år sidan. Eg hugsar eg tykte det var skummelt å sjå det eg hadde skrive på trykk og med mitt namn under.

Så skreiv eg i mange år korte noveller for barnebladet "Blåveisen", som seinare skifte namn til "Blink". Etter kvart prøvde eg meg på lengre manus. Og i 2004, etter nokre refusjonar kom den første boka, Serafel, utgitt på Lunde forlag. Det var stor stas då eg stod med den i handa.

Når skriver du best? Har du faste rutiner, eller kommer idéene når de selv vil?

– Idéane kjem når dei sjølv vil, nokre flagrar forbi og vert borte før eg rekk å skrive dei ned. Og sjølv om eg tykkjer idéen er aldri så god, er det utruleg kva eg gløymer. Men eg har ei notatbok som eg noterer i når eg har tid. Rutinar er det lite av, sjølv om eg

stadig tenkjer at det kunne vere lurt. Eg er delvis pensjonist, har brukbart med tid, men så er det så mykje eg har lyst til, og det er ikkje alltid skrivinga kjem i første rekke. Eg treng ikkje vente på inspirasjon, det handlar meir om disiplin. Set eg meg ned, opnar pc-en og les litt på det eg har skrive tidlegare, eller opnar notatboka, så har eg ikkje problem med å skrive.

Hvordan vet du når en tekst er ferdig? Er du perfeksjonist – eller slipper du den fri litt før den bør helt "strøken"?

– Eg er litt perfeksjonist og ganske utolmodig, ein dårleg kombinasjon. Eg jobbar meg gjennom tekstane opp til fleire gonger, til slutt blir eg lei og det hender nok at eg sender frå meg ein tekst før eg bør.

Boka «Bakanfor» – en litt mystisk tittel. Hva skjuler seg «bakanfor»?

– «Bakanfor» er ei bok i Fantasy-sjangeren. Hovudpersonen, Jesper, er på ei kunstutstilling der han, gjennom eit maleri, hamnar i ei anna verd, og i ein kamp mellom gode og vonde krefter.

Du debuterte med «Serafel» som ga deg Emmausprisen. Hvordan var det å bli anerkjent på den måten? Forandret det noe?

– Først og fremst styrka det sjølv-tilliten min. Prisen ga meg trua på at eg kunne skrive og det vart lettare å setje av tid. Om det var

så mange som las den er eg meir usikker på. Det var eit lite opplag og ikkje så veldig mange solgte bøker.

Hva handler «Det som tel» om? Og hvorfor var det akkurat denne historien du måtte skrive nå?

– «Det som tel» handlar om å kjenne seg utanfor, om mobbing og venskap. Hovudpersonane rotar seg og bort i kriminelle og slit både med eige samvit og redsla for eigne liv. Manuset begynte eg på for nokre år sidan. I samband med eit romankurs eg tok hos Skriveakademiet, pussa eg støvet av det og brukte det eg lærte på kurset til å forbetre det.

Tittelen «Det som tel» er både jordnær og poetisk. Hva er det som teller for deg – i livet, i skrivinga, i møte med lesere?

– Den kristne trua er viktig for meg. Alle novellene eg skreiv for Blåveisen/Blink hadde ein tydeleg kristen profil. I boka, «Serafel», kjem det og tydeleg fram.

«Det som tel» og andre manus eg jobbar med har ingen kristen profil, men livssynet mitt set nok likevel sitt preg på det eg skriv.

Ellers er det familien som er det viktigaste og såleis tel mest, mann, fire barn, tre svigerbarn og åtte barnebarn.

Boka di kom ut på Skriveakademiet – et lite og kanskje litt ukjent forlag. Hvorfor valgte du dem? Eller var det kanskje de som valgte deg?

– Skriveakademiet har tilbud om mange ulike kurs. Det var slik det begynte. Eg kom over eit gratis-kurs, som gav meirsmak, og så tok eg «Det store romankurset». Skriveakademiet har ulike skrivekonkurransar, og med boka, «Det som tel», vann eg romankonkurransen i 2024. Sånn sett var det vel Skriveakademiet som valte meg.

Hva er fordelene – og kanskje ulempene – med å jobbe med et mindre forlag som Skriveakademiet, sammenliknet med de større?

– Dei to første bøkene kom ut på Lunde forlag, eit mellomstort forlag som i hovudsak gir ut kristen litteratur. Eg opplevde avstanden som stor mellom meg og forlaget og hadde lite kontakt med redaktør i samband med bøkene. Når det gjeld dei store forlaga har det blitt nokre refusjonar, elles har eg ikkje kjennskap til korleis det er å jobbe med dei.

Med Skriveakademiet har eg ei god oppleving. I samband med at «Det som tel» vart gitt ut, opplevde eg eit tett samarbeid med Sven Ohrvik, som er redaktør for boka, og med Veslemøy Solberg. Det har blitt forfattarintervju som ligg på YouTube og dei er aktive med promotering på sosiale media. Skriveakademiet driv og med omfattande kursverksemd og har ulike tilbud for manusutvikling. Og er det noko eg lurar på er det berre å ringe eller sende ein e-post. Svar kjem raskt.

Hvordan har reaksjonene vært fra leserne? Har noen tilbakemeldinger satt seg spesielt hos deg?

– Eg har fått gode tilbakemeldingar og boka er anbefalt til både foreldre og lærarar. Den er òg nominert til Bokslukerprisen, og på nettet ligg det no over tusen bokmeldingar skrive av born. Dei færraste har lese heile boka, men eit utdrag som er med i ein antologi. Sidan dette er målgruppa eg skriv for er det lærerikt å lese. Ein del har verkeleg jobba med bokmeldinga og kjem med gode synspunkt, både positive og negative. Det er fleire som skriv at dei likar boka og tykkjer den er spennande, og så er det dei som ikkje likar den fordi den er på nynorsk og vanskeleg å forstå. Ein del saknar og bilde i boka.

Er det én bok du selv har lest som gjorde deg til forfatter – eller som du stadig vender tilbake til som inspirasjon?

– Det er vel heller mengda av bøker som har gjort meg til forfattar, eg slukte det meste som barn. Spesielt Astrid Lindgren sine bøker har inspirert meg. Hennar romanfigurar og litterære univers appellerer like godt til born i dag som dei gjorde den gong dei kom ut. Men og bøkene om Heidi av Johanna Spyri var bøker eg likte godt som barn og eg har lese dei fleire gonger. Det

at Heidi var så glad i naturen var noko eg kjente meg igjen i.

Hvilket ord bruker du altfor ofte – både i hverdag og tekst?

– Det blir småord som nok, kanskje, ganske osv. Ved gjennomlesing reinskar eg vekk det meste.

Hvis du måtte velge: skrive i ei fjellhytte uten strøm i en uke, eller på kafé i Oslo med bråkete baristamusikk?

– Det var enkelt å svare på. Ei fjellhytte utan straum. Og ei slik hytte har eg, ikkje akkurat på fjellet, men i ein dal med høge fjell rundt. Hytta har ikkje innlagt vatn, ikkje straum, den er utan internett og der er dårleg mobildekning. Mitt paradisi på jord.

Hvem mener du fortjener «Messingkniven» for 2026

Neste år deles bransjeprisen «Messingkniven» ut for tredje gang.

Messingkniven er en norsk krimpris som deles ut for en ekstraordinær innsats for å fremme krimlitteratur i Norge. Den har fram til nå vært et samarbeid mellom Simen Ingemundsen og Geir Tangen, og vært en del av nettsiden *Krimlitteratur*. Tidligere i år la Tangen ned nettsiden.

Ingemundsen har bestemt seg for å drifte prisen videre og har inngått et samarbeid med Hverdagsnett.

— Trist at Tangen har gitt seg. Men så er det stas å ha fått Anne Lise Johannessen med på laget. Hennes magasin og nettside er kvalitet, og det passer fint med et samarbeid med henne. Hun var den som fikk tidenes første «Messingkniv» for magasinet.

Hverdagsnettmagasinet vant altså prisen i 2024, og i 2025 var det professor emeritus Harry Solvang som vant for sitt arbeid med å gjøre japansk krimlitteratur tilgjengelig for norske lesere.

HVEM mener du fortjener bransjeprisen «Messingkniven» for 2026?

Send ditt forslag til simen2209@hotmail.com innen 31.12.2025. Skriv kort hvem du foreslår og hvorfor.

Fem kandidater vil bli nominert, og presentert i Hverdagsnettmagasinet på nyåret.

Fra tastetrykk til postkasse:

— Forlagssentralen har 20 000 titler på lager

Når du klikker «kjøp» på favorittboka di, starter reisen som ender i postkassa di. Hos Forlagssentralen på Vestby durer robotene og pappeskene summer gjennom båndsystemet. I tju meter høye hyller lagres flere tusen paller med bøker. Og klatretrante ansatte står klare om teknikken skulle svikte. Nær 100 000 bøker håndteres på en travel dag.

TEKST OG FOTO: Anne Lise Johannessen

Forlagssentralen ble etablert i 1964, med ett mål for øye: å få bøker raskt og effektivt ut til bokhandlere, skoler og lesere over hele landet.

I dag, 60 år senere, er de en av Norges ledende aktører i boklogistikk, og er avgjørende for at bokbransjen går rundt.

Hverdagsnettmagasinet fikk komme på omvisning, og se den imponerende prosessen, som de

færreste tenker over når de sitter med en bok i hånda.

I anlegget på Vestby møtte jeg Stine Bye, Diler Assad og David Måsander.

Anlegget ble bygget i 2007 og har gjennom årene blitt tilpasset nye behov. I 2021 solgte Aschehoug seg ut, og nå står Gyldendal alene bak eierskapet. De har et tydelig fokus på digitalisering, bærekraft

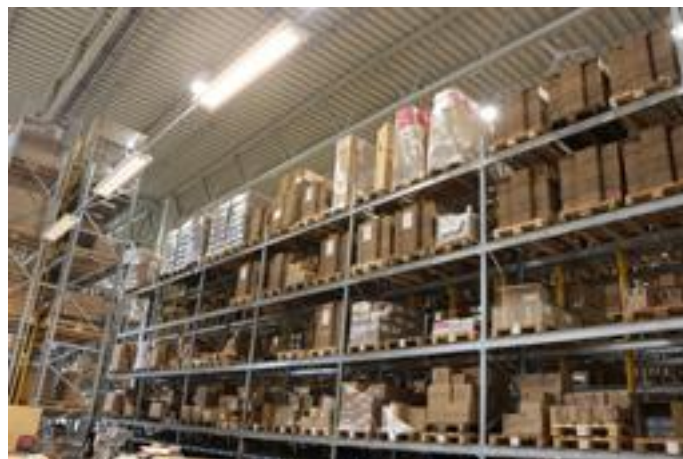
og effektivitet.

– Vi forsyner Norge med kunnskap, historier og opplevelser. Det er det mest tilfredsstillende med jobben, sier Diler Assad, som selv begynte som sommerhjelp – og ble værende.

Robotene på vakt

I et av lagrene møtes man av ubegripelige mengder med titler som står pent stablet på paller

i høyden. Hyllene rager over 20 meter. I denne delen er det kun roboter som jobber. Men hva om teknikken svikter?

– De ansatte får tilbud om klatre- og fallsikringskurs, forteller Assad. – I mottaket er det obligatorisk med disse kursene.

Det durer når robotene jobber.

Underveis får vi faktisk et lite glimt av noe som kan gå galt. En bok faller ut, og blir levert til manuell behandling.

– Robotene tar de tyngste løftene, men menneskene sørger for at alt går rett vei, sier Assad.

Forlagssentralen har flere lagre, og på de andre er det menneskene som står for plukkingen. Enn så lenge.

Forlagssentralen håndterer bøker, puslespill, penner, kalender, Pokémonkort – og til og med kosebamser.

– Vi sender alt som Ark selger, sier han med et smil.

Når bøkene får vinger

Når en kunde trykker «kjøp» på nett, skjer alt lynraskt. Ordren registreres i systemet SAP, og hvis boka finnes på lager, går sig-

nalet direkte til plukk og pakk.

– Fra da av er det egentlig bare noen få ledd før boka flyr ut døra, sier David Måsender.

Den pakkes automatisk i tilpasset emballasje. Vi bruker papp framfor plast. Miljøet står høyt på prioriteringslista, og Forlagssentralen er sertifisert som Miljøfyrtårn.

– Vi jobber kontinuerlig med å redusere CO₂-utslipp, sier Måsender.

– Alt fra transport og energi til emballasje teller.

Sesongens rytme

Aktiviteten i lageret svinger i takt med sesongene. Ved skolestart eksploderer volumet.

– Da går det mange pensumbøker ut – og alt må klaffe, sier Stine Bye.

På travle dager sendes nær 100 000 bøker ut av lageret.

– Det krever presisjon. En feil etikett kan bety at feil bok havner på feil pult.

Men det finnes rutiner som fanger opp feil.

– Vi har vekt- og skanningskontroller, og alle kartonger spores fra start til slutt, forteller hun.

De små historiene i det store systemet

Selv med teknologi, rutiner og logistikk i verdensklasse, finnes det alltid rom for litt humor.

– En gang ringte en person og etterlyste en eske bøker. Etter litt leting oppdaget han at han satt på den, forteller Bye og ler.

Og selv om det meste handler om flyt og presisjon, finnes det også følelser i maskineriet.

– Vi sprer kunnskap, glede og opplevelser. Det gjør noe med folk. Bare tanken på at bøkene vi sender ut blir lest av barn over hele landet – det er fint, sier Bye.

Når bøkene ikke selger

Ikke alle bøker finner sine lesere. De som ikke selges, går videre i systemet, enten til Mammutsalg, resirkulering, eller print-on-demand. Noen forfattere kjøper til og med ut hele opplaget selv.

– Vi har opplevd at forfattere dukker opp med for liten bil. De undervurderer hvor mange bøker som faktisk går på en pall, ler Måsender.

Fremtiden i høyden

Til tross for at papirboka har hatt

motgang, ser 2025 ut til å være et år med oppsving.

– Det er noe med følelsen av papir mellom fingrene, sier As-sad. – Den forsvinner ikke.

Og Forlagssentralen? De står støtt. Bokstavelig talt. Her, midt mellom stål, papp og papir, banker hjertet som holder norsk lese-glede i gang. Med 20 meter høye robotlagre, 30 000 paller, og en håndfull klatretrente bokelskere, sørger de for at fortellingene våre finner veien hjem.

Fakta om Forlagssentralen

- Sted: Vestby, Viken
- Antall ansatte: 75
- Etablert: 1964
- Bygget: 2007
- Antall titler på lager: Ca. 20 000
- Lagre: Flere, både automatiserte, delvis manuelle og manuelle
- Robotlager: Over 20 meter høyt
- Kunder: Over 2 000, blant annet bokhandlere, skoler, biblioteker og Bokklubben
- Utsendelser per dag: 30 000–100 000
- Miljø: Sertifisert Miljøfyrtårn – satser på bærekraftig emballasje og transport
- Eier: Gyldendal ASA (100 %)
- Mest solgte serie: Min kamp av Karl Ove Knausgård

NY UTSIKT — NYE MULIGHETER

Cappelen Damm har flyttet fra Akersgata til Stortingsgata. Her, midt i hjertet av Oslo, fortsetter forlaget å vokse, nå med både takterrasse og utsikt mot Freia-klokka.

Etter mange år i Akersgata har Cappelen Damm fått ny adresse i Stortingsgata 28. Flyttingen markerer et nytt kapittel for Norges største forlag, men stemningen blant de ansatte er fortsatt like entusiastisk som før.

- Det er alltid litt rart å flytte, innrømmer redaktør Ida Cleve.
- Jeg trivdes godt i Akersgata.

Men det nye stedet vårt er heldigvis «midt i gryta» det også. Beliggenheten kunne ikke vært bedre.

Lys, luft og fleksibilitet

De nye lokalene bader i dagslys. Her er det utsikt mot Nasjonalteatret, Slottsparken og den ikoniske Freia-klokka, et inspirerende bakteppe for redaksjonelt arbeid.

– I Stortingsgata er det nydelig utsikt og masse lys, sier Cleve.

– Vi har innført «free seating», altså ingen faste plasser. Det var litt uvant i starten, men det fungerer overraskende godt. Vi kan velge mellom åpent landskap, lesesal eller eget kontor, alt etter hva vi trenger den dagen.

Nye vaner, gamle savn

Selv om de nye lokalene gir fornyet energi, er det noe

ved det gamle som ikke lar seg erstatte.

– Jeg kommer til å savne Tormod, vaktmesteren vår. Han var utrolig grei. Og Sitha, Rune og de andre på kjøkkenet – de gjorde arbeidsdagene litt hyggeligere, sier hun med et smil.

For mange ansatte har den største forandringen vært følelsen av å ha «åpen horisont».

– Hvor deilig det er å ha utsikt, er kanskje ikke direkte overraskende, men jeg blir faktisk lykkelig av å se ut på byen, sier Cleve.

– Oslo er en nydelig by.

Forfattere og lesere er velkomne

Flyttingen påvirker ikke bare de ansatte, også forfattere og lesere får glede av det nye bygget.

– Jeg tror forfatterne vil trives her, og jeg anbefaler alle å ta turen innom bokhandelen i første etasje, sier hun.

– Og følg gjerne med på www.cappelendamm.no/arrangementer

Boktittel «Kismet»

IKKE SI DET!

TEKST OG FOTO: Tove Andersson

Abid Raja og krimforfatter og Torkil Damhaug trengte bare en samtale på to minutter for å bli enige om å skrive bok. Boka er utgitt på Cappelen Damm som en spenningsroman. Tittelen er kommet fra arabisk «kismet/kismet» og betyr «skjebne», et ord som brukes i mange språk.

«Vi måtte reise til Pakistan, gå i bygater, på markeder, på landeveier, i fjellene, ta inn lukter og farger, lyden av bønnerop og vinden fra nord, spise tradisjonelle retter og hurtigmat, besøke hellige gravsteder og moskeer, og i alle fall én tradisjonelt drevet madrassa», skriver krimforfatter med spesialisering innenfor psykiatri. For har jeg forstått rett, er det han som har ført pennen, mens Abid Raja har bidratt til handling og språk.

– Jeg tror styrken i denne boken er at vi ikke har sittet og diktet opp alt som skjer. Faktisk er alt som skjer basert på ekte hendelser. Men selv om mange sikkert kommer til å lese og tenke at dette her er Abid Raja, så er det ikke Abid Raja, sier Abid Raja i Bok365.

Det er klart at de har tatt rese-arch på alvor, men mye av hovedpersonen og hans miljø, kjenner vi fra Abid Rajas egne oppveksthisto-rier. Som kjent skrev han «Min skyld», en brutalt ærlig oppvekst-roman.

Denne romanen hopper mellom nåtid (2025) og fortid på tidlig 2000-tallet, der oppholdet på en koranskole (madrassa) får stor plass. Den involverer både B-gjengen og Young Guns, og referanser vi kjenner fra nyhetene, som i 2006 da en leder i Young Guns ble skutt på Aker Brygge. Fortidsfortellingene fra Pakistan er kanskje bokas sterkeste fortel-ling, men blir en separat historie der trådene er vanskelig å samle. Allerede her anerkjenner leserne en oppfølger.

Hovedpersonen heter Aurang Zeb Khan og har mye felles med Abid Raja. Han har bakgrunn i et gjengmiljø og er nå tilbudt en stilling som justisminister. Alle-rede på baksiden av boka kan man lese at mørke hemmeligheter fra fortida kan hindre ham fra å få jobben.

Det viser seg å være flere hemmeligheter og uten å for-telle for mye, kan det sies at den ene handler om et drap. Ofrene for drapet er en mann og en ung kvinne som vi senere får vite var datter i familien Kasim. Familien Kasim skal bli som et andre hjem for hovedpersonen. Rask anerkjenner vi hvorfor drapet er begått, men om handlingsforløpet ville veltet politikerkarrieren er mer usikkert, men romanen krever at man ak-septerer at dette er en reell trussel

i Aurang Zebs hode.

Ringer det en bjelle når man hører hovedpersonens navn? Aurangzeb(d.1707), den siste stormogul var sønn av Shah Jahan og hans hustru Mumtaz Mahal, noe som bringer oss til Agra i India og det ypperste av islamsk byggekunst, Taj Mahal. Mogulen underordnet hinduene islamsk lov og fikk dårlig rykte blant hinduer, men en høy stjerne hos muslimer. Navnet står høyt i kurs hos muslimer. Hovedpersonen bli sendt på koranskole i Pakistan, og dette viser seg å være et treningssenter for radikaliserende barn. Det er spennende lesning og jeg kunne faktisk lest en hel bok om guttenes opplevelser.

Men hovedsporet i boka er det en halvt pakistansk VG-journalist som følger. Kim Zahid gjør en god jobb og setter dermed sitt eget liv i fare.

Gjenkjennelse

Man kjenner igjen mange av skildringene og mange av dem får en til å smile.

«Fra stua i sekstende etasje i den ene høyblokka på Skårer i Lørenskog kan de se ut over hele Groruddalen, hele Oslo, og langt nedover fjorden. Beste utsikten i Norge, mener Musah, som har rappa en kikkert på Arkaden. På-står han kan snu idet de setter seg

i bilene på Grønland eller Stovner.»

Tidstypisk musikk er nevnt, som Deepikas «Plan On My Own», utgitt i 2005. Deepika er i dag kjent som den samfunnsengasjerte Deeyah, regissør blant filmen «Banaz – A Love Story», om æresdrap. I 2005 ble hun ifølge media nærmest frosset ut av det pakistanske miljøet og hadde livvakt.

Banning

I dag er spørsmålet om «hva er lov å si» ofte oppe til debatt, ikke minst i SoMe (sosiale medier). Som regel er svaret at ingen ord er forbudt å si, men noen ord kan i en viss kontekst bryte mot lovparagrafer. Denne boka er full av ord som ikke bryter med paragrafene 135a, mot rasistiske ytringer eller 185 a mot hatefulle ytringer, men likevel er ord man ikke skal si. Faktisk så følger det med en ordforklaring bak i boka der man advares.

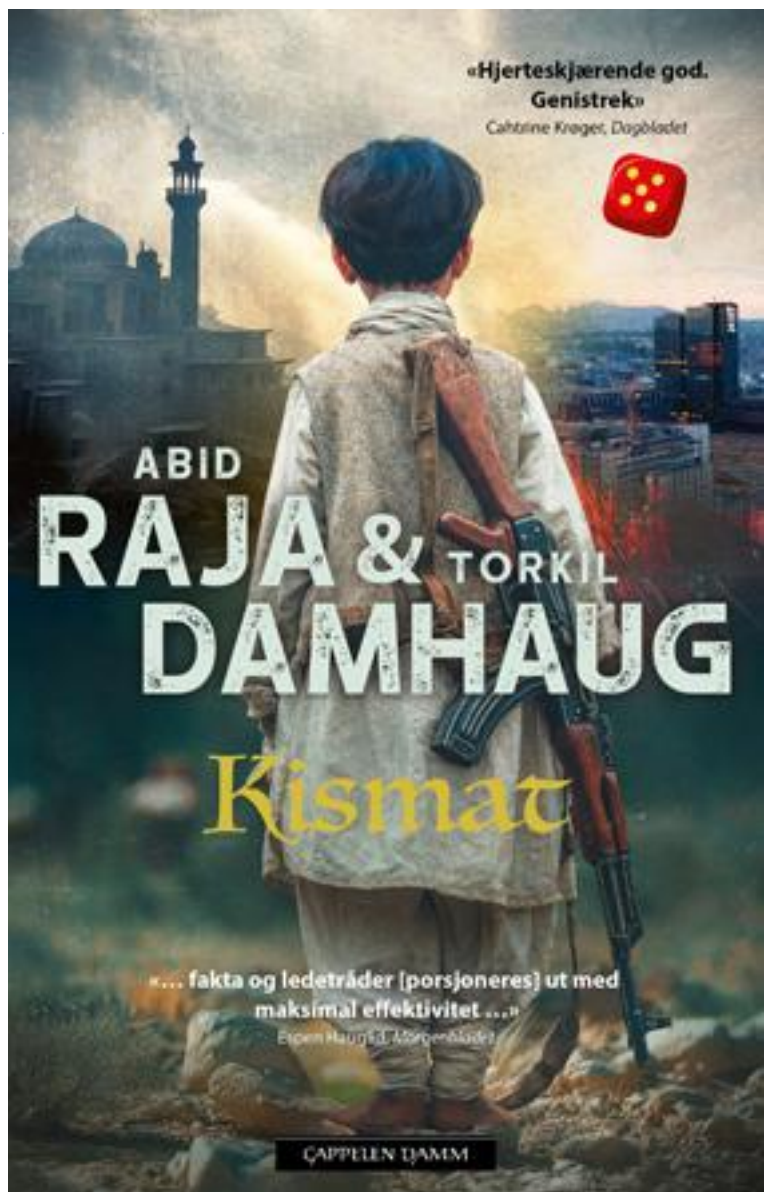
«Machod/maderchod/maderchoden: morapuler/morapuleren (Svært alvorlig skjellsord å bruke, kan utløse fysiske represalier, til og med drap.)»

At slike ord kan føre til voldsom eskalering har undertegnede følt på kroppen da hun som ungdom uttalte et slikt ord, stolt over å kunne et bannord på punjabi, men ble «belønnet» med et karateslag i nakken. Altså: Benytt ikke krenkende uttrykk i setting-er med fremmede, eldre eller i sammenhenger utenfor en trygg vennekrets.

Det er en kvinne som får større rolle i løsningen av saken, om man kan kalle det en løsning, og hun hadde kanskje vært bedre å satse på som gravejournalist.

Det mest spennende med «Kismet» er på mange måter en oppfølger, en der flere av de røde trådene samles. Det er mye som tyder på at vi ikke har hørt det siste av Raja, unnskyld Aurang Zeb Khan.

Boka er kalt «hjerteskjærende god» i Dagbladet og har fått terningkast 4, et terningkast som vi kan enes om.

Forlag Cappelen Damm
Utgivelsesår 2025
Format Innbundet
ISBN13 9788202874131
EAN 9788202874131

Fra oljebransjen til bokbransjen:

Han brukte tolv år på krimdebuten
– nå får «Floke» leserne til å miste nattesøvnen

AV: Anne Lise Johannessen | FOTO: Privat

Som siviløkonom i olje- og energibransjen lever Paul Bergquist et hektisk liv med prosjekter, reiser og hotellnetter. Men på kveldstid forvandles han til krimforfatter, og etter tolv år med skriving, omskriving og en skikkelig «aha-opplevelse» i Los Angeles, ble debutboka "Floke" endelig til. Nå snakker han ærlig om dobbeltlivet, familie, forlagsfeller og hvorfor han mener den beste krimmen alltid starter med en floke – både i hodet og i hjertet.

Det har blitt en tradisjon å dra på krimfestival på Osterøy. I år møtte jeg forfatter Paul Bergquist der, mannen som har skrevet krimboka "Floke". I løpet av helga fikk jeg tatt en prat med ham.

Du er siviløkonom og jobber i olje- og energibransjen til daglig. Hvordan balanserer du en krevende jobb med forfatterlivet på kveldstid?

– Godt spørsmål. Det er jo en grunn til at det tok meg tolv år å skrive denne boken... Jeg er mye på reisefot i jobben min og bor på hotell. Da får jeg en del

muligheter til å skrive. Men jeg driver en del næringsvirksomhet, bl.a. forlaget der jeg gir ut boken min, og med en stor familie i tillegg er det ikke vanskelig å få tiden til å gå.

Hvor mye av deg selv ligger i Floke, og i hva slags situasjoner kjenner du deg mest igjen i ham?

– Vi er jo begge født og oppvokst i Haugesund, veldig glad i Ryvarden fyr og har en del felles verdier, men Floke er nok mer handlekraftig, ubetenksom og havner i mer alvorlig trøbbel nettopp av den grunn. Han må jo

leve opp til navnet sitt, ikke sant.

Du har bakgrunn med skrivekurs både i USA og her hjemme. Hva har du tatt med deg som det aller viktigste læringspunktet fra de kursene?

– At det var riktig tenkt av meg at jeg måtte lære meg å dramatisere en historie før jeg begynte å skrive. Jeg fikk en skikkelig pangstart med et veldig intensivt og krevende kurs i Los Angeles der jeg fikk skikkelig drahjelp av flere meriterte film og TV-folk.

Senere kom jeg inn på Capellen Damms Krimforfatterskole. Viktigste læringspunktet der

fikk jeg når jeg ble utfordret på å skrive en del av teksten om i første-person. Det ble en skikkelig aha-opplevelse for meg, men prisen ble at jeg måtte begynne boken helt på nytt. For femte gang.

Hvordan har det å skrive i første-person endret både historien og måten du selv opplever karakterene på?

– Jeg kom mye tettere på Flokes indre liv. Hans ellers noe underlige handlinger ble mye lettere å forstå og kjenne på. Ikke minst hans konflikter i forholdet mellom den nye kjærligheten og lojaliteten til sin avdøde kone.

Hvordan opplever familien din at du har dette «dobbeltilivet» – dagjobb og krimforfatter?

– Jeg har heldigvis en kone som forstår at jeg bærer denne drømmen om å fortelle historier mellom to permer. Det var på en måte en del av pakken da vi traff

hverandre. Men hun er også en viktig «høringsinstans», medhjelper og aktiv beta- og korrekturleser. Uten hennes og redaktørens protester ville slutten blitt en helt annen og mye dårligere.

Men når jeg er «i skrivebobla» kan det nok være vanskelig å nå inn til meg. Der må jeg skjerpe meg.

Hva gir deg mest påfyll: å være ute i den «raske» energibransjen eller å sitte med det rolige og langsomme arbeidet med å skrive?

– Det balanserer egentlig veldig bra. Dagjobben er logisk og faktabasert. Skrivningen er kreativ og følelseorientert. Begge stiller krav til evne til å kommunisere tydelig, så der er det synergi. Dagjobben er nødvendigvis prioritert én når det gjelder tidsbruk, men heldigvis blir det også tid til å skrive.

Hva er du mest nysgjerrig på

akkurat nå, i livet utenfor bøkene?

– Hehe. Jeg er en nysgjerrig sjel! Jeg elsker å lære. Det er derfor det er så gøy å jobbe i prosjekter, for ingen dager er like. Jeg prøvde å jobbe i en stabsfunksjon med personalansvar, men det passet ikke for meg. Akkurat nå er jeg veldig opptatt av fasting og kroppens metabolisme, og dermed ramlet jeg også inn i surdeigens vidunderlige verden.

Du ga ut debutboka «Floke» i desember, og erfarte fort at det ikke var lurt. Hva har du lært om forlagsbransjen som du gjerne skulle visst på forhånd?

– Boken min ble utgitt 14. desember 2024. 1. januar var den dermed «fjorårets bok». Det var ikke smart. Fokuserte nok litt for mye på julesalget og tenkte i grunnen ikke mye salg og marked før boken var ferdig skrevet og gitt ut.

– Boken min ble utgitt 14. desember 2024. 1. januar var den dermed "fjorårets bok". Det var ikke smart. 66

Ellers har jeg lært at det gis ut forskrekkelig mye bøker i Norge og det er vanskelig å bryte gjennom og bli synlig blant det bokelskende publikum når man ikke går veien om de store forlagene. Disse forlagene presenterer bøkene sine for de store forlagene et halvt år før bøkene gis ut og legger allerede da beslag på mesteparten av bokkjedenes innkjøpsbudsjetter. Som indieforfatter må du selv snakke med hver enkelt bokhandel i landet for å prøve å få boken inn i butikken. Som ukjent forfatter er det en stor utfordring.

Når det er sagt er det å bli gitt ut på et av de store forlagene heller ingen garanti.

Jørgen Jæger fikk først skikkelig fart på salget av sine bøker da han skiftet fra Cappelen Damm til det som den gang het Juritzen Forlag. Forlagene har på en måte tre «bøtter» med forfattere. I den første bøtta har de bestselgerne. Disse får de største forskuddene og mesteparten av markedsføringen. I andre enden er bøtta med de som får de minste forskuddene og minimal markedsføring. Denne bøtta består på en måte av bøkene forlaget kaster

mot veggen for å se om noe blir hengende. Her må forfatterne stå på selv for å promotere bøkene sine.

Jeg sier ikke at forlagene gjør noe galt, de må jo tjene penger og marginene i forlagsbransjen er ikke store, men man må som forfatter være bevisst hvordan dette fungerer. Tiden da forlagene kunne bruke store ressurser på å utvikle et forfatterskap er på en måte over, muligens med unntak av lovende forfattere som har en større del av livet foran seg, og dermed også en lengre inntjeningsperiode.

Som en forfatter «godt over tredve» valgte jeg å gi ut boken selv, og føler den beslutningen står seg. Det betyr ikke at jeg har lukket døren for at "Floke" kan gis ut på et forlag, men debuten tror jeg fungerte godt slik det ble.

«Floke» er en ganske mørk og sammensatt karakter. Hva var viktigst for deg å få frem i ham som menneske?

– At han er et menneske som alle oss andre. Han har en datter som han etter beste evne prøver å beskytte, han har en aldrende far som han er glad i og bekymret

for, og han har en bror som plutselig er blitt borte i Spania. Floke bærer også en tung bør av skyld og ansvar for konas bortgang. Og som i livet ellers griper alle disse tannhjulene i hverandre og påvirker hverandre. Slikt blir det selvsagt «floker» av, ikke sant.

For meg er dessuten en god krim en historie som får meg til å reflektere over hvor skjørt livet er og hvor viktig det er å bruke den tiden vi har fått på best mulig vis. I "Floke" er temaet derfor å komme videre etter en traumatisk opplevelse. Derfor har boken også en del refleksjoner rundt liv og død og veien videre.

Hvor mye research gjorde du i forkant, særlig med tanke på miljøene i Spania som beskrives som «det ypperste laget av dritt»?

– Det er ikke vanskelig å se at det er mye penger i omløp på Costa del Sol. I tillegg til å være et yndet feriested for oss vanlige dødelige er det også lekegrunden for de rike og berømte. Og berymtete. For med så mye penger følger også dop, prostitusjon og andre former for kriminalitet. Leser man norske aviser her nede

er det dessverre alt for ofte volds-episoder og drap mellom ulike kriminelle gjenger. Og det finnes egne bosettinger her nede med egne tungt væpnede sikkerhetsfolk, infrarøde gjerder, kameraer, piggrå og bosetting «on invitation only» om man tilhører «vår familie».

Men nei, jeg tok ikke kontakt med noen av dem. ;-)

Den neste boka tar for seg store og aktuelle tema som hybridkrig og kunstig intelligens. Hvordan balanserer du mellom krimspenningen og disse mer samfunnsaktuelle spørsmålene?

– Jeg sauser det sammen. :) Bøkene mine er krim fordi det er en

forbrytelse som blir oppklart til slutt, men det er også klare elementer av thriller siden konflikten eskalerer til en kamp på liv og død der den personlige risikoen er høy. I dette spennet er det plass til mange ulike floker. Tema i boken er dessuten knyttet til tillit og svik, og da åpnes enda flere dører. Eller kanskje de lukkes. Boken er ikke ferdig skrevet, så sannelig om jeg vet.

Kjernespørsmålet i oppfølgeren er «Kan du stole på andre mennesker?» Hva med deg selv, er du tillitsfull eller mer skeptisk av natur?

– Jeg har vært veldig naiv og tillitsfull i perioder av livet, men

jeg har lært og har nok en mer faktabasert tilnærming nå. Jeg ser mer på hva du gjør og mindre på hva du sier. Men fortsatt er jeg i utgangspunktet positiv til mine medmennesker.

Hva håper du at leserne skal sitte igjen med etter å ha lest bøkene dine?

– Et brennende ønske om at neste bok må komme snarest mulig. At man blir engasjert inn i historien, blir revet med i den følelsesmessige reisen Floke begir seg ut på og vil ha mer. Da har jeg lyktes med å skape god underholdning. Om du i tillegg reflekterte et kort øyeblikk over hvor skjørt livet er, ja, da fikk jeg det virkelig til.

Paul i samtale med Bent Raknes på Osterøy krimfestival i september.

JULEHEFTER

Det blir ikke skikkelig jul før man har skaffet seg noen julehefter.

Strand forlag gir i år ut syv julehefter. Du finner dem på bildet til høyre.

- Lunsj: Temajul
- Storefri: En skolefortelling
- Pondus jul 2025
- Rutetid julen 2025
- Duncen jula 2025
- Pondus juletreff 2025
- Tusjkollektivet julen 2025

Bokinspirator

LIV GADE

"Frels oss fra det onde"

av Johannes Selåker

Kagge, 2024

På NRK i fjor høst gikk en serie som het «Under Guds øyne». Det er for meg, helt ubegripelig, at noen mennesker kan underkaste seg Gud, og gi avkall på både familie og venner! At menigheten skal styre hele livet ditt.

Denne boken tar opp noe av det samme, og vi skal til Sverige, til ei lita bygd i nærheten av Umeå. Vindeln heter denne bygda.

Her møter vi en liten familie på fire. Mor og far, Maja og Ronja. De er alle medlemmer i *Guds lys*, og lever etter menighetens strenge regime.

Maja (16) hater livet sitt og menigheten, og teller dager. Det er 796 dager igjen til hun er 18 år. DA skal hun melde seg ut, og leve sitt eget liv.

Det er Pastoren som styrer livet hennes nå. Han er nådeløs, urettferdig, ekkel og alltid sint.

Nå er det kalt inn til hastemøte i menigheten. To viktige saker står på agendaen. Mia Lostrøm har hatt omgang med mannen sin. Han som ble ute-stengt fra kirken. *Guds lys* er ikke nådig mot svikere. De skal straffes hardt.

Jeg leser rett fra side 14: "Pastoren holder en tor-dentale: Dette Guds barn har latt det verdslige seile inn i den trygge havnen vår. Djevlelske krefter har seiret over bønnene våre".

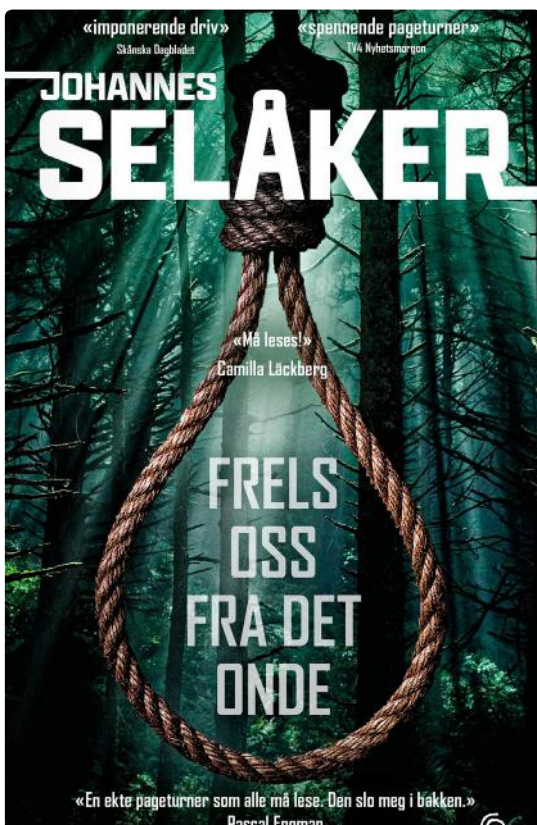
Har du hørt noe så sykt?

Og enda verre, menigheten har vært utsatt for sabotasje. Anonyme gjerningsmenn har knust ruter, og prøvd å tenne på Sakrestiet. Vakthold må til, og pastoren setter opp vaktliste.

Maja er først ute, og ute treffer hun Sasha. Han ser snill ut og er helt rolig. Han sier: «Det er du som er Maja. Jeg har lett etter deg, du er utvalgt» «Jeg har en oppgave til deg»

Maja er sulteforet på kjærlighet, og blir med ham til et slags kollektiv hvor det er frihet, likhet og broderskap. Her kan du leve som du vil, elske hvem du vil, gjøre som du vil.

Det bygger seg opp til en kamp mellom Guds Lys og dette kollektivet. OM det er spennende? Å hjelpes...

Bokinspirator Liv Gade, fra Sandefjord, holder bokkvelder hjemme hos folk, eller på offentlige arrangementer.

Kontakt Liv på mail: liv@livgade.no – eller mobil: 473 02 235.

"Bak det vakre" av Stian S. Hamre

Kapabel, 2025

Forfatteren Stian Hamre er utdannet rettsantropolog, og gir sin jobb til den sjarmerende hovedpersonen Bruno Quist fra Bergen.

Bruno Quist er frankofil, og da er det helt feil å bo i Bergen. Han VET DET, og han tar en viktig beslutning. Han tar med seg kone og barn, og flytter til en liten landsby i Sør Frankrike, en time fra Perpignan..

Bruno har stor anerkjennelse i Norge, det er litt vanskeligere å få innpass i det franske rettsvesenet, men han klarer det.

Og.....og dette er gøy: han er jo en stor sjarmør. Hyggelig, omtenksum og veldig jålete. Han går alltid i fargerike dresser og blankpussede sko. Stråhatt og lekre slips. Det skal passe sammen.

Bruno elsker den franske naturen og kulturen, og er svært opptatt av mat. Alle måltider skal være en opplevelse. Nå leser jeg rett fra side 62: "Bruno og hans Marlene er ute og spiser på den lokale restauranten, og det gjør de i grunnen hele tiden. Blekk-spruten er perfekt tilberedt. Akkurat riktig stekt, iblandet litt soltørket tomat, og lett drapert med en sort saus, som kan minne om en vinagrette. Frisk kald hvitvin følger, og han lar smaksløkene pleie fordøyelses senteret i hjernen".

Fantastisk.

Da Bruno nyter sin frokost og morgensolen, blir han avbrutt av Jean-Luc fra drapsavsnittet i Perpignan. Han har en sak som krever rettsantropologisk ekspertise.

En turgruppe har funnet en sekk med menneskelige levninger, og det er virkelig spennende og bli med Bruno på jobb.

Han er dyktig, han er ambisiøs, og dette krever sin mann.

Jeg liker kontraster. Og her vi opplever den franske idyllen, roen i landsbyen og det fredelige livet, men bak idyllen møter vi de mørkeste sidene av samfunnet.

Jeg skal ikke si mer.

Boktips fra

Krimdronninga på Nannestad

TEKST: Unni Breen Vinge

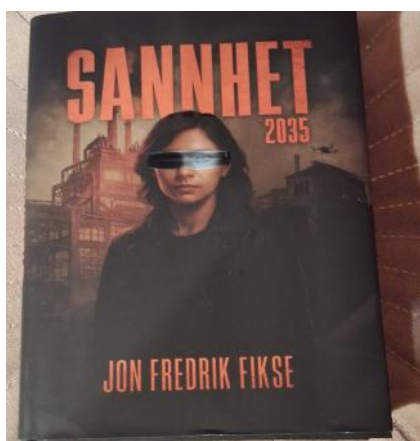
"Siste tango i Øster-dalen" av Morten M.

Dette er det morsomste jeg har lest siden "Mord og mysterier i Østerdalen" av samme forfatter. Vi møter Biggen og Frank som drar til Østerdalen og møter sine gamle venner. De har en gammel campingvogn på slep etter Biggens turkise Chevrolet. I Østerdalen skal de fiske og slappe av med en eller helst flere drammer. Det går ikke helt slik de har planlagt. På første fisketur drar Biggen opp et lik fra sjøen. De ringer politiet, og melder fra til Svenningsbraaten som har avansert fra betjent til lensmann. Han er lei lensmannsykket, leser Fantomet og tenker på forandring i livet. Ellers blir det klekket ut flere helville prosjekter av Biggen og co. Samtidig forsvinner viktige papirer. Denne glemmer du ikke med det første. Jeg lo så tårene trillet. For en herlig absurd bok.

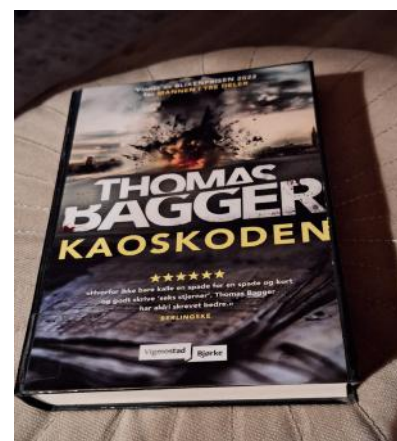
"Sannhet 2035" av Jon Fredrik Fikse

Sett deg godt tilrette i godstolen, finn fram kaffen og gled deg til denne boken. "Sannhet 2035" er en blanding av sci-fi, dystopi og krim. Klimamålene er nådd og menneskene styres av krefter de ikke ser. Alt er regulert og rasjonert. Det foregår eksperimenter på befolkningen, og nyhetene forteller ikke lenger sannheten. Vi møter Birje og Olav. Birje er KI-ekspert med en dødssyk søster som hun forsøker å redde. Olav er en ung idealist som leder en undergrunnbevegelse med navn Sannhet. Vi møter også Noah som bruker droner og roboter for å kontrollere menneskene. Han samarbeider med Kurt Lang, en tech-milliardær som har egne plan-er med verden. Boken har klart språk og korte kapitler og den trekker deg inn i handlingen og holder deg der til siste side. Jon Fredrik Fikse; du har herved en plass ved mitt runde bord.

"Kaoskoden" av Thomas Bagger

Super-spennende bok av Thomas Bagger. Det er konspirasjons-teorierenes tid og da ekstremisten Jens Folke detonerer en bombe i Københavns sentrum og lover flere eksplosjoner bryter det ut full panikk. David Flugt får i oppdrag å møte Folkes ekskjæreste som sitter i fengsel idømt en livstidsdom for drap på tre politibetjenter. Kvinnen vokste opp med en far som ledet en gruppe av mennesker som hadde ganske ville teorier. Hun og søsteren hadde en spesiell barndom som har satt sine spor. Parallelt jobber Lucas Stage med å etterforske en overgrepvideo hvor mannen i videoen likner Danmarks justisminister. David og Lucas veger krysses igjen i en dramatisk slutt. Men er det egentlig slutten på historien? Thomas Bagger skriver kjempebra.

Unni Breen Vinge (75) har jobbet som bibliotekar på Nannestad bibliotek i 34 år. Nå er hun pensjonist, men jobber der fortsatt. På folkemunne kalles den fargerike dama for **Nannestads krimdronning.**

TEKST: Unni Breen Vinge

"Høst på Seilerholmen" av Lene Lauritsen Kjølner

Høsten er her og den er på Seilerholmen også. Nå har jeg lest og storkost meg med fastboende og gjester. Det vrir med mennesker, men det byr ikke på noen problemer med å holde de fra hverandre. Alle har sine særegenheter og det gjør personene så levende. Laura koser seg med alle sine gjøremål, være seg klesdesign eller små og store oppgaver på øya. Hun og datteren Olympia venter på besøk av Olympias pappa med ny kone og svigerforeldre. Det holdes skrivekurs i bedehuset, som forøvrig er infisert av mus, og deltakerne oppdaget stadig nye sider ved hverandre. En rosa flamingo på vandring skaper nye situasjoner og den store hummerfesten går av stabelen. Der serveres det kaker med et litt spesielt krydder. Laura får også hjertebank av en helt spesiell mann. Så tusen takk Lene Lauritsen Kjølner II for en helt herlig bok.

"Her kommer natten" av Chris Tvedt

Chris Tvedt er en av mine store favoritter. Jeg har lest alle bøkene hans. Edvard Matre har sluttet i Kripos og flyttet hjem til Bergen. Lagdommer August Welde blir funnet myrdet og lenket fast til en radiator i sitt eget hjem. Welde var kjent som en streng og nådeløs dommer med en fortid som statsadvokat. En mulig gjerningsmann pekes raskt ut, men Matre synes at noe skurrer. Han blir tatt av saken og begynner sin egen etterforskning. Det viser seg seg at saken er mer kompleks enn man tror. En gammel sak som dukker opp ligner på den pågående saken og Matre må grave i gamle dokumenter for å til slutt finne gjerningsmannen. Kjempebra krim.

"Telle til en, telle til to" av Søren Sveistrup

Sett av nok tid til å lese denne. Den er vanskelig å legge fra seg. Året er 1992. En skoleklasse leker gjemsel og den som står bruker reglen "Telle til en, telle til to..." Barna finner en død gutt som har vært savnet i ett år. Tretti år senere forsvinner en kvinne sporløst. Forut for forsvinningen har hun mottatt bilder av seg selv på telefonen og sammen med bildene får hun deler av den gamle barnereglen. Politietterforsker Naia Thulin får saken og oppdager at den minner om et drap som skjedde to år tidligere. Så skjer det flere forsvinninger som ender med drap. En mann arresteres og saken anses som avsluttet. Men Thulin føler at det er noe som ikke stemmer. Sammen med sine kolleger fortsetter Naia å lete og det de oppdager er ganske utrolig. Boken er kjempespennende.

**GOD JUL
OG
GODT NYTT ÅR!**